

2023

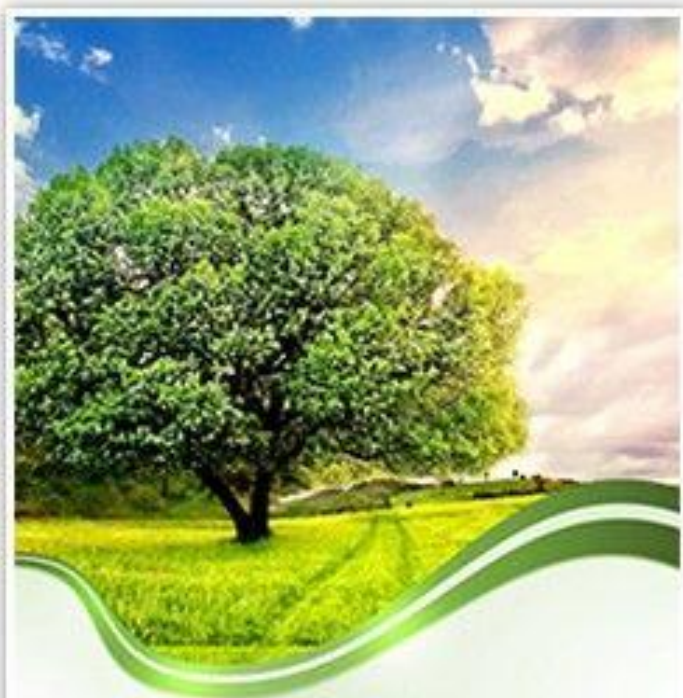
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

**ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА
ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИТЕ
ХАРАКТЕРИСТИКИ И
ВЪЗМОЖНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ
ЗА ВОМР НА МОНТАНА И
МЕДКОВЕЦ**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение.	4
2. Географски характеристики на територията.	6
3. Природни условия и ресурси.	8
3.1. Релеф и геоложка основа.	8
3.2. Климат.	10
3.3. Води и водни ресурси.	13
3.4. Почвени ресурси.	15
3.5. Полезни изкопаеми.	17
4. Компоненти на околната среда.	17
4.1. Атмосферен въздух.	17
4.2. Повърхностни и подпочвени води – качество на водите.	24
4.3. Качество на земите и почвите.	29
4.4. Флора и растителност.	30
4.5. Защитени зони, защитени територии и биоразнообразие.	33
4.6. Ландшафт.	40
4.7. Управление на отпадъците.	43
4.8. Шум и шумово замърсяване.	47
4.9. Радиационно състояние на околната среда.	49
4.10. Рискове от природни бедствия и аварии за околната среда и населението.	49
5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията.	51
5.1. Транспортна мрежа и достъпност.	51
5.2. Водоснабдяване и канализация.	55
5.3. Енергийна мрежа, енергийна ефективност и ВЕИ.	60
5.4. Телекомуникации, комуникационни мрежи и широколентов достъп.	63
6. Изводи и препоръки.	64
7. SWOT Анализ.	71

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Описание на таблиците:

Таблица 1 Населени места от община Монтана	8
Таблица 2 Средномесечни и средногодишни данни за влажността на въздуха територията на общини Медковец и Монтана.....	11
Таблица 3 Средногодишна и средномесечни температури в °С на територията на общини Медковец и Монтана	12
Таблица 4 Средна месечна и годишна скорост на вятъра територията на общини Медковец и Монтана	13
Таблица 5 Честота на вятъра по посока и % тихо време територията на общини Медковец и Монтана	13
Таблица 6 Язовири на територията на община Медковец.....	29
Таблица 7 Защитени водове по ЗБР чл.6 т.3	35
Таблица 8 Защитени видове по ЗБР чл.6 т.4	35
Таблица 9 Защитени видове в зона Пъстрина - животински.....	35
Таблица 10 Защитени вековни дървета	36

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Списък на използваните съкращения.

РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
НАСЕМ	Национална система за екологичен мониторинг
ПДК	Пределно допустима концентрация
ФПЧ	Фини прахови частици
СКОС	Стандарти за качество на околната среда
ВЕЦ	Водно електрическа централа
ПОСВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ЛОС	Летливи органични съединения
ПАВ	Полиароматни въглеводороди
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗТ	Закон за защитените територии
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ОДЗ	Обединено детско заведение
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
МИГ	Местна инициативна група
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ЕЗФРСР	Европейски фонд за развитие на селските райони

1. ВЪВЕДЕНИЕ.

Проучването на природо-географските характеристики на територията на общините Медковец и Монтана е разработено съгласно изпълнението на дейности по одобрен проект по процедура за подбор на проектни предложения по Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

Целите на одобреното проектно предложение съвпадат изцяло със заложените по процедурата за подбор на проектни предложения цели по Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., а именно:

- Да се подпомогне процеса по създаване на местна инициативна група Медковец-Монтана (МИГ Медковец-Монтана) на територията на общините Медковец и Монтана (без строителните граници на град Монтана), чрез който да се прилага подхода ВОМР на територията на МИГ-а;
- Да се придобият достатъчни знания и умения и да се изгради подходящ капацитет на членове от екипа на новосформирания МИГ за неговото ефективно функциониране при прилагането на подхода ВОМР на територията на МИГ;
- Да се изготви стратегия за Водено от общностите местно развитие, финансирана от ЕЗФРСР или от повече от един от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Да се насърчава активното включване на местното население в разработването, обсъждането и бъдещото прилагане на стратегията за ВОМР;
- Да се информира местното население относно възможността за допълнително финансиране на СВОМР по повече от един фонд.

Кандидатът по процедурата за подбор на проектни предложения е община Медковец, която съгласно Условието за кандидатстване по настоящата процедура, Приложение №1 - Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България, е така наречената селска община, а партньори по процедурата са:

- Община Монтана ЕИК: 000320872, Държавна администрация;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

- НЧ „Кирил и Методий - 1927“ - село Пишурка, община Медковец, Булстат 000312982, Нестопанска организация;
- ЗП Петьо Върбанов Андреев ЕИК: 178587660;
- СЛАВЧО СПАСОВ и СИНОВЕ ООД, ЕИК: 111546838, Компания;
- НЧ „Народна просвета - 1908“, с. Смоляновци, Булстат: 000313671, Нестопанска организация.

За създаването на местно партньорство и съответно МИГ е включена и част от територията на община Монтана (без строителните граници на град Монтана). Двете общини са съседни, т.е. територията на МИГ ще може да бъде наречена кохерентна, т.е. с непрекъснати помежду си граници. Площта на местното партньорство ще възлиза общо на 797,57 км², съответно община Медковец с площ от 191,09 км², а община Монтана (извън строителните граници на град Монтана) - 606,48 км², което представлява 21,94% от общата площ на област Монтана.

На територията на община Медковец има общо 5 населени места - села, а в община Монтана - 23 села. Общото население на община Медковец е 3 382 жители (по последно преброяване към 31.12.2020 г.), а населението на община Монтана (без строителните граници на града) възлиза на 9 086 жители или общо жители в местно партньорство - 12 468 жители.

При регистрация на МИГ ще бъдат заложени цели, които да са пряко насочени към постигането на целите на настоящото проектно предложение. Целите включват:

- Насърчаване на устойчивото развитие на местната общност;
- Успешно прилагане на Стратегията за Водено от общностите местно развитие на територията на МИГ „Медковец-Монтана“;
- Изграждане и поддържане на капацитет за успешно изпълнение на СВОМР;
- Прилагане на европейски практики за децентрализирано развитие на селските райони;
- Насърчаване на диалога и споделянето на опит/добри практики между МИГ-а и между общините;
- Допринасяне за опазване на околната среда и природните ресурси на територията на МИГ „Медковец-Монтана“, както и за запазване на местната идентичност;
- Повишаване на образователното равнище на населението;
- Създаване и развиване на нови и по-качествени услуги в полза на местното население с цел повишаване на качеството му на живот.

С изготвянето на това проучване се цели да се идентифицират географските, природните и екологичните характеристики на територията на общините Медковец и Монтана (без град Монтана), за да може да се подпомогне за изготвянето на ефективна Стратегия за Водено от общностите местно развитие. Проучването цели още да определи потенциала на територията, да покаже тенденции в развитието ѝ и да определи цели и приоритети за изпълнение.

Проучването се разработва на база подробно проучване на географските, климатичните и като цяло всички природни характеристики и ресурси, екологични рискове и състояние на компонентите на природната среда на териториите на двете общини. Той ще послужи за определяне на възможностите и приоритетите за развитието им, чрез прилагане на изготвена СВОМР по съответната интервенция, чрез което да бъдат постигнати положителни резултати.

2. ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ТЕРИТОРИЯТА.

Община Медковец е разположена в Северозападна България и е една от основните общини в Област Монтана и граничи със следните общини:

- На север – община Лом;
- На изток и югоизток – община Якимово;
- На юг – община Монтана;
- На запад и северозапад – община Брусарци;

Тя е най-малка по площ сред 11-те общини, които се намират в Област Монтана и заема 191, 090 км², което е 5,26% от територията на областта. Територията на общината се състои от границите на 5 населени места: Административен център село Медковец и селата Аспарухово, Пишурка, Расово, Сливовик.

Географското разположение на общината е благоприятно по отношение на разстоянията на общинския център Медковец до центровете на съседните общини и някои големи градове в България са следните:

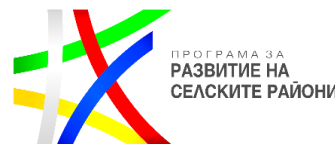
- Медковец – София – 146 км;
- Медковец – Враца – 73,1 км;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

- Медковец – Плевен – 154 км;
- Медковец – Монтана – 36,9 км;
- Медковец – Лом – 25,4 км;
- Медковец – Видин – 73,9 км.

Най-близките по разположение градове до общината са Лом и Монтана, а територията на община Медковец се пресича и с едни от основните артерии в страната – (Лом-София) и ж.п. линия София – Видин. Връзките с останалите съседни общини се осъществяват чрез пътища от националната пътна мрежа и железопътен транспорт. През общината от югоизток на северозапад с протежение от 10 км преминава частък от ж.п. линията Мездра-Бойчиновци-Брусарци-Видин и преминават частично два пътя от Републиканската пътна мрежа на България:

- Участък от 11,7 км от Републикански път II-81;
- Началният участък от 20,6 км от Републикански път III-8105;

Географското положение е благоприятно и по отношение на възможностите за развитието на общината, тъй като те до голяма степен зависят от възможностите за интегриране на общината със съседните общини и области с цел създаване на предпоставки за общо използване на ресурси и потенциали за развитие.

Община Медковец е селска община с административен център село Медковец и с Указ на Държавния съвет от 1978 г. за административно-териториални промени в страната, село Медковец е обявено за административен център на селищната система включваща се в община Медковец, в която са включени четири села: Аспарухово, Пишурка, Расово и Сливовик.

На територията на общината земеделските земи са преобладаващи и заемат 90,5% от територията на общината, а обработваемата земя представлява 92,4% от земеделските територии и 83,615 от цялата площ на общината и 3,2% от обработваемата земя е в обхвата на горски територии. Трайните насаждения са 3,01% от общата площ на общината, а необработваемите земи са 6,8 % от цялата площ. Териториите на водните площи заемат 1,53% от територията на общината.

В това проучване **община Монтана** ще бъде разглеждана без териториалните граници на град Монтана, а само населените места (селата), влизащи в границите на общината, без

административния център – град Монтана. За кратко нататък в проучването тези населени места ще бъдат поставени под понятието – община Монтана.

Община Монтана е разположена в централната част на Област Монтана, която се намира в Северозападна България и е най-голяма сред 11-те общини влизащи в състава на областта. Територията ѝ се пресича от основни пътни артерии в страната – Е-79 (Видин-София-Кулата) и ж.п. линия София-Бойчиновци. Земеделските земи заемат около 74% от територията на общината, водите – около 3,7% а горските територии, които са представени основно от широколистни гори са 16,8%.

Населените места попадащи на територията на община Монтана са следните села:

Безденица;	Горна Вереница;	Николово;
Белотинци;	Горно Церовене;	Славотин;
Долно Белотинци;	Доктор Йосифово;	Смоляновци;
Благово;	Долна Вереница;	Стубел;
Винище;	Долна Рикса;	Студено буче;
Вирове;	Клисурица;	Сумер;
Войници;	Крапчене;	Трифоново.
Габровница;	Липен;	

Таблица 1 Населени места от община Монтана

3. ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ.

3.1. Релеф и геоложка основа.

Релефът на територията на **община Медковец** е изключително равнинен, а средната надморска височина е 240 м. Характерът на релефа благоприятства развитие на интензивно земеделие. В геоложкия строеж на територията вземат участие основно седименти с неогенска и кватернерна възраст. Неогенските отложения, съгласно стратиграфското поделение са обединени в следните свити – Благовска, Опънецка, Делейнска, Криводолска, Димовска, Фуренска, Флорентинска, Смирненска, Арчарска и Брусарска. Кватернерните отложения са представени от еолично-алувиални-делувиални лъсови глини, които се разкриват на големи площи. Лъсовидните глини са плътни, безструктурни с жълтеникав до кафеникавочервен цвят, набогатени с ръбести или полузаоблени чакъли, флинтови зърна и варовикови ядки.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Основната тектанска единица в разглеждания район е Ломско-Плевенската депресия, която е част от голямата Мизийска плоча. В строежа на Мизийската плоча влизат два главни структурни етажа, като на територията на България първия структурен етаж не се разкрива, а втория структурен етаж лежи върху първия. В Мизийската плоча ясно се различават три големи структури от първи порядък – Северобългарското издание, Средна част и Ломска падина, като образуването на тези структури е станало предимно чрез вертикални движения на плочата, компенсирани със значително издигане на околните планини – Предбалкана и Стара планина.

Една от най-големите негативни структури в Мизийската плоча е Ломско-Плевенската депресия, която заема обширна област между реките Арчар и Вит. Това е една добре ориентирана структура с надлъжна ос по посока запад-изток, запълнена от дебел седиментен комплекс от плиоценски и кватернерни отложения и продължително геоисторическо развитие.

Територията на **община Монтана** се характеризира с разнообразен релеф, който е ниско планински до хълмист, а на места и слабо хълмист до равнинен. Територията попада условно в две физикогеографски области на страната – Западния Предбалкан и Западна Дунавска равнина. Към областта на Западния Предбалкан попадат части от пет ниско планински и хълмисти области, а по северните им подножия преминава условната граница на Западния Предбалкан със Западна Дунавска равнина. В най-северозападната точка на територията се издига единична височина – Белотински зъбер (436 м), която чрез ниска седловина се свързва с Широка планина, като един от северните склонове на тази планина е и най-високата точка на територията на общината – Пешин връх (937 м). Третата орографска единица на от Западния Предбалкан е Веренишкото бърдо, което се издига северно от долината на река Огоста и се свързва на северозапад с Широка планина, а на югоизток завършва при град Монтана и максималната му надморска височина е на връх Бърдото (652 м). Източно от долината на река Огоста и десния ѝ приток Шугавица се издига уединено възвишение Пъстрина, чиито западни склонове са стръмни, на места отвесни и са увенчани със скални венци, а най-високата му точка – връх Пъстрина, достига до 563 м надморска височина.

Останалата част от територията на община Монтана е заета от южните части на Западната Дунавска равнина, където релефът е предимно равнинен и слабо хълмист. На

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

север в коритото на река Огоста се намира най-ниската точка на територията, която е 115 м надморска височина.

3.2. Климат.

По отношение на климата, *община Монтана* е разположена в умерено-континенталната климатична област в климатичния район на високите полета на Предбалканската подобласт.

За да се формира този тип климат най-голямо влияние оказва преобладаващия северозападен пренос на силно трансформирани океански въздушни маси, които идват от Северозападна Европа, както и континенталните въздушни маси, идващи от север-североизток и идващите от юг топли тропични въздушни маси.

Климатичните условия в района на общината се отличават със студена зима и горещо лято (през последните 15-20 години температури от 35-40°C за летния сезон за нормално явление), като средногодишната температура е 11.9°C, средната януарска температура е 2.0°C, а средната юлска температура – 22.5°C. Често явление за зимния сезон са приземните термични инверсии, които са свързани с ниски минимални температури и мъгливо време, а пък летния сезон се характеризира със значителни засушавания.

Валежните стойности на територията на община Монтана се оценяват като под средни за страната, тъй като средногодишните валежи са 586 мм, с максимум достигащ през месеците май и юни (началото на лятото) – 188мм и минимум през месеците януари и февруари (късна зима) – 97 мм. Поради активния пренос на влажен и неустойчив въздух както и допълнителна термична конвекция, през втората половина на месеците май и юни се развива мощна гръмотевично-дъждовна облачност със силни валежи и дори образуване на градушки. Задържането на снежната покривка е около 50 дни, а преобладаващите ветрове са северните – 39,2% и северозападните – 21,9%, с най-големи прояви през студената част на годината. За община Монтана, процентът на тихото време е със средногодишни стойности от 31,8%, а средногодишната скорост на вятъра е 1,8 м/сек.

Община Медковец в климатично отношение попада на територията на Западната част на Дунавската равнина, от което се обуславя и наличието на умерено-континентален климат. За формирането на този тип климат важно значение имат не само характера на релефа и

надморската му височина, но и разположението на равнината в пояса на умерените географски ширини, въздействието на водните басейни, които се разполагат на територията, а най-голямо влияние има въздушния пренос.

Валежи.

Тъй като валежите играят голяма роля в процесите на замърсяване и самопречистване на въздуха, характерната за територията на **общини Медковец и Монтана** е добре изразена валежна сянка, както и средногодишните валежи, които са под 500 л/м², не благоприятстват особено самопречистването, а по-скоро задържането на замърсители. Средните валежни стойности за последните години изразени сезонно са следните:

- Пролет – 150 – 200 л/м²;
- Лято – 175 л/м²;
- Есен – 125 – 150 л/м²;
- Зима – 100-125 л/м²;

Валежния режим се характеризира с подчертан късно пролетен максимум (през месец юни) и зимен минимум (през месец февруари) и има изразена тенденция за балансиране на валежните суми през сезоните. На територията на Западна Дунавска равнина средногодишните валежни количества са значително по-малки от тези за цялата страна и това се обяснява с факта, че преобладава северозападен въздушен пренос и постепенно намаляване на значително обеднели на влага океански въздушни маси.

Влажност на въздуха.

Средногодишната стойност на относителната влажност на въздуха територията на **общини Медковец и Монтана** е 74%, а средномесечната относителна влажност варира между 63% през месец август до 86% през месец декември, и е по-ниска от средногодишната за периода март-септември.

Таблица 2 Средномесечни и средногодишни данни за влажността на въздуха територията на общини Медковец и Монтана.

Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Относителна влажност	84	80	73	67	69	68	64	63	69	78	84	86	74
Дефицит на влажността	1,0	1,5	2,8	5,1	6,9	8,4	10,3	10,1	7,0	3,8	1,9	1,3	5,3

Средногодишната стойност на дефицита на влажността е 5,3 μδ, а средномесечните стойности на влажността варират между 1,0 μδ за месец януари до 10,3 μδ за месец юли – те са по-високи от средногодишната стойност за периода април-септември.

Температура.

В температурен аспект, най-високи стойности на средните температури територията на **общини Медковец и Монтана** се наблюдават през месеците юли и август (23°C), а най-ниските са през януари и февруари (- 1,6°C). Първите мразове започват още през есента около ноември, а последния пролетен мраз се отчита през месец април. Средногодишната температура за района е 9-10°C.

Таблица 3 Средногодишна и средномесечни температури в °C на територията на общини Медковец и Монтана

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Температура	-2,4	-9,80	4,4	10,8	16,3	20,4	22,3	21	16,5	11,8	3,5	1,8	9,7

Слънчево греене.

Продължителността на слънчевото греене за територията на **общини Медковец и Монтана** е средно около 2000 часа годишно с измерен максимум през месец юли и минимум през декември.

Снежна покривка.

Задържането на снежната покривка територията на **общини Медковец и Монтана** през годината продължава средно 50 до 80 дни и достига средна височина около 10-20см. Броя на засушливите дни е с продължителност 10 и над 10 дни за периода април-октомври.

Вятър.

Преобладаващата средно измерена скорост на вятъра територията на **общини Медковец и Монтана** е под 2 м/сек, а през останалото време от годината е тихо – през есента това се явяват около 51%, а през лятото – 32,7%, като ветровете са със западно и северозападно преобладаване.

Разположението на територията на **общини Медковец и Монтана** в умерените географски ширини предполага активизация на циклонната дейност през пролетния период, което е свързана не само с повишаването на валежните количества, но и с регистриране на ветрове с по-голяма скорост при преминаването на студени атмосферни фронтове от атлантически циклони.

Таблица 4 Средна месечна и годишна скорост на вятъра територията на общини Медковец и Монтана

Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
скорост	1,8	1,9	2,2	1,8	1,8	1,9	1,8	1,6	1,3	1,3	1,3	1,2	1,6

Таблица 5 Честота на вятъра по посока и % тихо време територията на общини Медковец и Монтана

Посока	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Тихо
честота	5,4	19,2	13,9	5,1	2,6	4,1	22,1	27,8	42,7

данните от таблиците са от 2020 година

3.3. Води и водни ресурси.

Територията на **община Монтана** е разположена в три водосборни басейна, които се отнасят към водосборния басейн на река Дунав и това са реките Огоста, Цибрица и Лом.

Югоизточната част на общината се оводнява от река Огоста и притоците ѝ, като реката навлиза в общината югозападно от село Горно Церовене и се влива в големия язовир Огоста и след изтичането си от язовира завива на североизток и преминава през град Монтана. Малко преди да напусне пределите на общината река Огоста получава големия си десен приток – река Шугавица, покрай чиито десен бряг се издигат почти напълно отвесните склонове на възвишението Пъстрина.

Централната част попада във водосборния басейн на река Цибрица, която води началото си от Широка планина, намираща се югозападно от село Смоляновци, която тече в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

посока изток-североизток и минава през селата Клисурсица и Безденица и североизточно от село Безденица навлиза в община Якимово.

В крайната част на общината – северозападната част, през землището на село Белотинци преминава една част от горното течение на река Нечинска бара, която е десен приток на река Лом.

Генетичните хидроложки фактори, закономерно са свързани от една страна с климата, определяни като динамични, и от друга са свързани с повърхнината на водосборните басейни, определяни като структурно-морфоложки. На основата на извършени хидроложки изследвания на водосборния басейн на река Цибрица, намираща се на територията на **община Медковец**, се разкриват общи закономерности на формирането и разпределението на повърхностно течащите води върху територията на общината, както и количествените и режимни характеристики на водните ресурси, във връзка с влиянието на климатичните и морфоложките фактори. Общо погледнато и двата типа фактори не обуславят голяма водност на територията по отношение на повърхностно течащите води, за разлика от по-благоприятните хидрогеоложки условия за формиране на подземни води.

Реките на територията на общината са включени в поречието на реки, намиращи се западно от река Огоста. Водите, които преминават през територията на община Медковец са реките – Медковска бара и Цибрица и реките на територията са включени в поречието на реки намиращи се западно от река Огоста. Подземните води на територията съществуват в алувиалните наслаги на речните тераси и наносните конуси. В четири от селата пък минават селски реки, които пълнят 10 микроязовира, най-големият от които е язовир „Расоха“, намиращ се в село Расово и е с големина 422 дка.

Повърхностните водни тела на територията на община Медковец са:

Поречие, западно от река Огоста - река Лом - от извора до вливането на река Нечинска бара и река Нечинска бара от язовир Христо Смирненски до вливане в река Лом с дължина 155,920 км. Екологичното и химичното състояние на водното тяло са оценени като добри и е поставена екологична цел - запазване и подобряване на доброто екологично и химично състояние.

Поречие, западно от река Огоста - река Лом от село Дондуково до устие, с дължина 24,330 км. Екологичното и химичното състояние на водното тяло са оценени като

добри и е поставена екологична цел за запазване и подобряване доброто екологично и химично състояние.

Поречие, западно от река Огоста - река Цибрица от извора до село Разград, с дължина 95,970 км - екологичното и химичното състояние е оценено като добро с поставена екологична цел, да бъде запазено и подобро доброто екологично и химично състояние.

Поречие, западно от река Огоста - река Цибрица от село Разград до устие, с дължина 18,480 км с екологично състояние на водното тяло оценено като умерено, а химично състояние оценено като добро, с поставена екологична цел за предотвратяване на влошеното екологично състояние и постигане на добро, и запазване и подобряване на доброто химично състояние.

3.4. Почвени ресурси.

Според почвено-географското райониране на България, *община Монтана* попада в Долнодунавската почвена подобласт, в Западната Долнодунавска провинция. За това райониране най-голямо влияние имат вида на ландшафта и неговия важен елемент – растителността, която е в пряка зависимост от скалната оснва и формираните от нея почви, под въздействието на различни фактори. Западната Долнодунавска провинция се характеризира с относително голямо почвено разнообразие, като общо в района са разпространени следните типове почви:

- Черноземи (Chernozems) – обикновени/излужени (Haplic), карбонатни (Calcic) и глееви (Gleyic);
- Смолници (Vertisols) – Обикновени (Haplic) смолници;
- Лесивирани почви (Luvisols);
- Наносни почви (Fluvisols) – богати (Eutric) и карбонатни (Calcaric);
- Пясъчни почви (Arenosols).

Почвеното плодородие е високо, почвите са определени като I и II бонитетна група, като единствените явления нарушаващи и ограничаващи почвеното плодородие са ерозионните процеси, дефлацията (ветрова ерозия) и заблатяванията. Основните почви на територията на общината са представени от черноземите – излужени и карбонатни, които покриват около 80% от територията ѝ.

Излужения тип черноземни почви се характеризират със силно уплътняване на преходния хоризонт и високо удълбочаване на карбонатите, хумусният хоризонт е добре изразен и мощността му достига до 45-60 см, а подпочвените води са на голяма дълбочина.

Карбонатния тип черноземни почви имат по-плитък профил от излужените, както и по-ниско хумусно съдържание, образувани са върху дебела льосова покривка, имат слабо диференциран почвен профил и еднороден механичен състав.

Алувиалните (Fluvisols) и алувиално-ливадните (Eutric Fluvisols) почви се характеризират с незначително разпространение изразяващо се главно по заливните и ниските надзаливни тераси на реките Огоста и Цибрица.

Почвите на територията на **община Медковец** са доста еднообразни и са представени основно от няколко групи почви:

- Карбонатни черноземи (Calcic Chernozems) – около 30% от равнинната територия на общината е заета от тях;
- Излужени черноземи (Haplic Chernozems) – около 60% от стабилния равнинен терен на общината е зает с тях ;
- Ливадни почви (Gleyic) – около 10%.

Установено е, че геоложкия профил е изграден от еднообразни квартернерни глини, които представляват част от деградирани и овлажнени льосовидни глини, а по дълбочина на профила са разкрити следните пластове, които характеризират геоложката основа в района:

- Черноземна глина – богата на хумусни вещества;
- Льосовидна глина, светложълт цвят, слабо песъклива, влажна;

И трите почвени типа, които са разпространени на територията на община Медковец са сред най-плодородните почви, срещани в България и благоприятстват развитието на високотехнологично интензивно земеделие. В землището на село Медковец са характерни периодични преовлажнявания, но общото състояние на почвите е добро.

3.5. Полезни изкопаеми.

Като цяло за територията на **община Монтана**, няма особено богатство на минерални суровинни източници. Разкритите по време на геоложки проучвания в миналото находища на полезни изкопаеми към днешна дата до голяма степен са загубили своето стопанско значение, а някои от находищата, които все още се експлоатират, са с регионално и местно значение и играят ролята основно на суровини за строителната индустрия – това са кариери за добив на варовик, индустриални минерални суровини, гранит, диабаз и други.

Находището на лигнитни въглища, намиращо се между реките Цибрица и Лом, с площ около 300 м², не се експлоатира, тъй като тези въглища имат ниска калорична стойност и са разположени под водоносния хоризонт, т.е. те са без промишлено значение.

С определена икономическа възможност се определят залежите на качествени глини и мергели, както и находищата на огнеупорни глини при село Клисурсица и при село Долна Рикса.

Находища на полезни изкопаеми с национално значение или такива, които да окажат влияние върху бъдещото развитие на територията на **община Медковец** не са разкрити, но все пак на места е възможен добив на инертни материали, като баластра и пясък от коритото на река Цибрица.

4. КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

4.1. Атмосферен въздух.

Замърсяването на въздуха е една от основните причини за проявата на редица заболявания и поради тази причина са приети общоевропейски норми за допустими концентрации на различни замърсители на атмосферния въздух от гледна точка на влиянието им върху човешкото здраве.

Община Монтана се намира на сравнително голяма отдалеченост от големите регионални източници на замърсяване на атмосферния въздух, като в преобладаващата си част, местните източници на замърсяване на атмосферата са малки емитери с непосредствено въздействие, сред които са промишлеността, автотранспорта и битовото отопление на твърди горива (дърва, въглища и други). Качеството на атмосферния въздух на територията на общината се контролира от РИОСВ – Монтана и се следи чрез два стационарни пункта за имисионен контрол, които са част от Националната система за екологичен мониторинг.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

За азотния диоксид (NO_2) като замърсител на атмосферния въздух данни от 2010 г. показват, че няма регистрирани превишения на максимално еднократните, средноденоношните и средногодишните пределно допустими концентрации (ПДК). Констатирана е добре изразена сезонна зависимост на стойностите, като по-високи концентрации се отчитат само през зимния отоплителен сезон. Отчетена е още и тенденция към запазване на относително постоянни стойности на средногодишните концентрации за по-нататъшни години.

Данни за регистрирани превишения на серния диоксид (SO_2) като замърсител не са регистрирани спрямо измерваните максимално еднократни, средноденоношни и средногодишни пределно допустими концентрации за 2010 г. В резултат на това, че основните промишлени източници преминават към газификация се констатира значително намаляване на емисиите и концентрациите на серен диоксид в атмосферата.

По отношение на фините прахови частици (ФПЧ₁₀), те са основен замърсител на атмосферния въздух в населените места поради голямото разнообразие на източници, които емитират ФПЧ, като: горивни инсталации, транспорт, битово отопление и други. През 2007-2010 година ежегодно са били регистрирани превишения на фините прахови частици, като средногодишната концентрация е била 1.3-1.4 пъти над нормата за ПДК. Замърсяването на атмосферата с ФПЧ има подчертан сезонен характер, като това се показва явно от измерваните средномесечни концентрации и месечното разпределение на превишенията, тъй като почти всички регистрирани превишения са през зимния сезон – октомври-април.

Осезателно замърсяване на атмосферния въздух се причинява от битовото отопление на твърди горива – особено въглища, брикети, дърва или други нискокачествени горива, най-вече при проявата на температурни инверсии и безветрие, като в този случай се отчитат чувствителни повишения на пределните норми на фини прахови частици и серен диоксид. Решението на този проблем е преминаването към газификация, но подобни инвестиции биват отлагани във времето. Друг източник, който причинява прахово замърсяване на атмосферата е недоброто състояние на уличните мрежи в населените места.

На територията на *община Медковец*, състоянието на атмосферния въздух е определено като добро и със сравнително нисък потенциал на замърсяване, тъй като климатичните условия не благоприятстват задържането и събирането на атмосферни замърсители в приземния въздушен слой. На територията на общината липсват крупни

източници на замърсяване на атмосферата и затова не са налице и превишения на годишните норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух. На територията ѝ няма пунктове за постоянен мониторинг на атмосферния въздух, тъй като района на общината не попада в т.нар. „райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове“.

Сред най-изразените местни източници на замърсяване въздушния приземен слой на територията на община Медковец са – делът на битово отопление на твърди горива и автотранспортът, тъй като икономическата структура на общината не предполага високи нива на замърсяване и голямо разнообразие от замърсители.

При направена експертна оценка от РИОСВ – Монтана е отчетено натрупване на замърсители в приземния въздушен слой през зимния сезон, причинено от интензивно ползване на твърди горива за битово отопление при неблагоприятни метеорологични условия (безветрие). Замърсяванията през летните месеци са главно от прах и неприятни миризми породени от лошото състояние на инфраструктурата (недоизградени и неподдържани канализации, неподдържани пътни артерии), сметища, отглеждане на различни животни, както и използването на естествени и изкуствени торове.

Предпоставки за замърсяването на въздуха се явяват онези фактори, които съществуват независимо от състоянието на атмосферния въздух, като замърсяване и/или самопочистване вследствие на протичащите процеси, а те се обуславят от няколко фактора – климатични и метеорологични и статични.

Климатични и метеорологични фактори.

Те влизат в групата на динамичните фактори, предполагащи разсейването на замърсителите изпускани в атмосферата от различни антропогенни и неантропогенни източници. Разсейването на замърсителите е в пряка зависимост от следните метеорологични параметри:

- Посока и скорост на вятъра;
- Клас на устойчивост на атмосферата;
- Височина на смесване;
- Температури;
- Температурни инверсии;

- Валежи (сорбция на замърсителите)

Община **Медковец** се характеризира със сравнително нисък потенциал на замърсяване, тъй като климатът на територията е благоприятен с положително екологично влияние на следните фактори:

- Измерената влажност на въздуха не стимулира вторични химични реакции;
- Термичните условия на територията не стимулират вторични химични реакции;
- Измерените дни с мъгла дават средни възможности за задържане на вредни вещества и замърсители във въздуха;
- Скоростта и посоката на вятъра стимулира само в малка степен разсейването на замърсителите – в 85% от случаите скоростта на вятъра е под 2 м/сек, с преобладаваща северна и северозападна посока, от които не може да се очаква пренос на замърсители от крупни промишлени източници.

Статични фактори.

Статичните фактори обикновено не се променят, но ако има случаи, в които да се променят то е в малка степен, но играят съществена роля за замърсяването. Основните статични фактори са следните:

- Релеф на района;
- Селищна мрежа
- Пътна мрежа
- Структура на промишлеността;
- Градоустойствени и селищноустойствени решения;
- Петролни бази и бензиностанции – местоположение и обем на складовите резервоари;
- Железопътна мрежа;
- Размер на зелените площи;

Климатът на територията на община **Медковец**, в хигиенен аспект може да се каже, че влияе на чистотата на въздуха по следния начин: термичните условия имат голямо значение, тъй като температурния градиент на отпадъчните газове в атмосферния въздух, както и скоростта на газовете, които напускат източника на замърсяване и скоростта на вятъра определят параметрите на разсейване на газовете – колкото те са по-високи, толкова по-добро разсейване ще се очаква. По отношение на локалните малки промишлени източници

и на изгорелите газове се оказват неблагоприятни топлите периоди на годината, които обаче се явяват благоприятен фактор за намаляване на потреблението на твърди горива от битовия сектор и по този начин се намаляват емисиите от горива от бита. Приземните температурни инверсии, които са характерни за студеното полугодие и по-точно за безветрените зимни нощи, създават условия за задържане на замърсители в приземния атмосферен слой и възпрепятстват процесите на разсейване. Скоростта и посоката на вятъра предполагат ниски нива на турбулентия и не особено добри условия за разсейване на атмосферните замърсители. Неблагоприятни остават и безветрените периоди, при които разсейването на замърсители в приземния слой е силно затруднено.

Определяне на антропогенното състояние на атмосферния въздух.

На територията на общината липсват рискови източници на замърсяване, които да я превърнат в „гореща точка“ по националната класификация и това се дължи на факта, че в района най-голям дял имат обработваемите земеделски земи. На територията на общината и в района има развита транспортна мрежа, която създава условия за развитие на малки и средни предприятия, обекти, животновъди ферми и земеделски производители за цялата община.

Замърсяването на атмосферния въздух се образува вследствие от 3 основни фактора – транспорт (който се определя като линеен източник на замърсяване), промишленост (определян като статичен източник на замърсяване) и битови отоплителни източници – твърди, течни и газообразни горива (определят се като статичен източник на замърсяване).

Състояние на пътната инфраструктура – линейни източници на замърсяване на атмосферния въздух – автомобилния транспорт е неизбежен източник на емисии на вредни вещества, като: азотни и серни оксиди, ЛОС (летливи органични съединения), сажди, въглеводороди, въглероден оксид и други. Замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт до голяма степен зависи от състоянието на транспортната инфраструктура и натовареността на трафика. Общата дължина на съществуващата републиканска пътна мрежа на територията на общината е 27,232 км, а пък изграждането на няколко нови транспортно-комуникационни връзки ще улесни достъпа до общинския център, както и връзката между съседните общини – община Якимово и община Брусарци. Предвиждат се следните пътища:

- Медковец – Долно Церовене (община Якимово);
- Расово – Комошица (община Якимово);

- Път свързващ път III 8105 и общински път Медковец-Брусарци.

Имат нужда от подобряване и ремонт следните пътни връзки:

- Село Расово – село Аспарухово;
- Село Аспарухово – Сталийска махала (община Брусарци)
- Път, който свързва предвиждания от село Медковец до Долно Церовене с третокласен път III 8105.

Средно използваното гориво, генериращо замърсители е представено по следния начин в проценти:

- Леки автомобили - 20% дизелови; 24% газови; 56% бензинови;
- Лекотоварни МПС - 75% бензинови; 25% дизелови;
- Тежкотоварни МПС - 10% бензинови; 90% дизелови;
- Автобуси - 100% дизелови.

Състояние на железопътната инфраструктура - на територията на общината преминава ж.п. линия №7 Мездра-Видин, която съгласно Наредбата за категоризация на железопътните линии в Република България е категоризирана като „железопътна магистрала“.

Промишленост - общината е с незначителен индустриален потенциал, който не оказва съществено значение върху замърсяването на атмосферния въздух, а предприятията са:

- Цех за производство на безалкохолни напитки в село Расово;
- Офиси на фирми-арендатори на земеделска земя в района;
- Две бензиностанции и една газостанция, собственост на частни фирми в село Расово;
- Предприятие за производство на пластмасови изделия, село Медковец.

В присъствието на азотни оксиди и слънчева светлина ЛОС действат като катализатор за образуване на приземен озон, който е агресивен спрямо живата тъкан и следователно е опасен за човешкото здраве и околната среда. Някои ЛОС се считат за парникови газове и влияят на глобалния климат - „Парниковият ефект“ е предизвикан от задържането и акумулирането на топлина в атмосферата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Глобалното затопляне е процес на повишаване на средната температура на атмосферата и повърхността на земята, която през последното десетилетие се е повишила с 0,7 градуса. Основни причини за глобалното затопляне трудно могат да бъдат определени. Изтъняването на озоновия слой представлява една от опасностите, защото способността му да предпазва от пълната сила на опасните за живота ултравиолетови лъчи, които идват от Слънцето, намалява пропорционално. Халогенираните летливи органични съединения също могат да допринасят за разрушаването на стратосферния озонов слой. Основни източници на емисии на ЛОС са: автомобилите, горивните процеси и разтворителите.

От Регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ Монтана за правилно съхранение на горива по бензиностанции, разположени на територията, контролирана от РИОСВ Монтана, показват нормално функциониране и добро техническо и експлоатационно състояние на съоръженията на бензиностанциите и няма установени нарушения, които да водят до замърсяване на атмосферния въздух с ЛОС.

Промислените предприятия разположени на територията на общината са малки и предпоставят емитирането на минимални количества отпадъчни газове от горивни процеси, прах от различен произход, газове и други.

Тъй като община Медковец не е обект на мониторингово проучване, за чистотата на атмосферния въздух могат да се правят само аналогови изводи. В зависимост от вида на предприятията могат да се очакват само отделяне на пари от разреждатели на бои и лакове, маслени аерозоли, бензинови пари, прах с различен произход - инертен, дървесен и други. При хигиенизирането и дезинфекцията на работните помещения, особено при производствата на хранително-вкусовата промишленост, могат да се очакват газове и пари от препаратите, с които се почиства, които обикновено са хлорни и ПАВ (полиароматни въглеводороди).

Битови отоплителни източници - твърди, течни и газови горива - размерът на замърсяването на атмосферния въздух през хладния период зависи пряко от броя на жителите във всяко селище и поради тази причина замърсяванията на атмосферния въздух от битовите потребители са главно през зимните месеци, поради ползването на твърди горива за отопление в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия. Въпреки интензивното ползване на твърди горива при определени метеорологични условия е малко вероятно да се натрупат замърсители в приземния атмосферен слой от ФПЧ10 (фини прахови

частици), серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид, до границите на пределно допустимите норми.

През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми, породени от инфраструктурното състояние, т.е. липса на канализационни системи и неподдържани пътни артерии, нерегламентирани сметища, отглеждане на различни видове животни в нерегламентирани количества в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в по-интензивно развитите селскостопански райони, което води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с ЛОС, метан и амоняк.

4.2. Повърхностни и подпочвени води – качество на водите.

Община Монтана разполага с малко над средните за страната водни ресурси, формирани от различни видове повърхностно течащи и подземни води.

През 2017-2019 г. се наблюдава влошаване на качеството на водата за водното тяло на устието на река Огоста преди вливането в река Дунав, по отношение на съдържанието на нитратни съединения – наблюдават се високи измерени концентрации на нитратен и общ азот и затова оценката на състоянието на физико-химичните показатели е умерена.

Проучването на физико-химичните показатели показва, че водното тяло на река Огоста от вливането на река Дългоделска при Гаврил Геново до язовир „Огоста“ при Горно Церовене, отговаря на изискванията за добро състояние на водите спрямо Наредба №4 от 2012 година за характеризиране на повърхностните води. Спрямо направен анализ на специфични замърсители е констатирано превишение по показателите арсен и алуминий – изчислената средногодишна стойност на арсен и алуминий във водното тяло надвишава изискванията на Стандартите за качество на околна среда (СКОС) за добро състояние. По биологични елементи състоянието и качеството на водното тяло е определено като умерено.

От направен анализ на физико-химичните показатели на водите на язовир „Огоста“, е показано, че те отговарят на изискванията за добро състояние на водите спрямо Наредба №4, а от анализа на специфични замърсители се наблюдава превишение на показателя арсен – изчислената средногодишна стойност на арсена в язовира надвишава изискванията на СКОС за добро състояние на водите. През периода 2017-2019 г. е проведен мониторинг на биологичен елемент за качеството на фитопланктона във водите на язовир „Огоста“ и въз основа на резултатите от този анализ, язовирът е оценен с добър екологичен потенциал.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Подземните води на територията на общината са важно звено във водния баланс, като най-благоприятни условия за събиране на грунтови води съществуват в алувиалните наслаги на речните тераси и наносните конуси. В Пъстринския карстов комплекс се образуват значително напорни води, които излизат като извори по периферията на рида и най-значителен от тях е изворът при село Палилула, Стублата при село Стубел и други по-малки извори в местностите Ракитата, Клисурското и Дълбоки дол. Малките карстови извори обикновено пресъхват по време на летния сезон.

На територията на община Монтана съществуват 14 каптажа, 5 дренажа, 16 тръбни и шахтови кладенци, които в количествено отношение се оценяват като добри, но не се използват рационално, тъй като има регистриран недостиг на вода в някои от населените места – Липен и Долна Рикса. Водоснабдителната мрежа на територията на общината е 322 км, която е остаряла и около 90% от нея има нужда от подмяна и реконструкция, като по-голямата част от водоизточниците за напояване са строени преди 1962 г.

Съществуващата канализационна система е 86 км, от които 9 км са неизградени, а в селата се използват преди всичко септични ями и попивни кладенци. За отвеждането на канализационните води е необходимо да бъде изградена мрежа с приблизителна дължина от 56 км. Водните ресурси на общината се формират основно от оттока на реките и подземните води, като средногодишното количество за жител е около 2300 – 2400 м³, а използваемата част от него е около 800 – 1000 м³ на жител годишно. Ползването на достъпните води се ограничава от влошените им качества в резултат на замърсяването им с битово-фекални и промишлени отпадъчни води, затова пречистването им е от изключително значение. На територията на община Монтана съществуват фирми и предприятия, които имат изградени пречиствателни станции и съоръжения, мазноуловители и каломаслоуловители, а отпадъчните им води се заустват в градската канализация, а приемник на тези води е река Огоста, която е воден обект от II-ра категория, а участъка от вливането на отпадните води до вливането в река Ботуня е от III-та категория. Липсата на ефективни и подновени пречиствателни съоръжения е причина за неконтролното изпускане на замърсени води в реките и причинява замърсявания на околната среда, а пък съществуващите локални пречиствателни съоръжения за промишлени води са недостатъчни и неефективни, което води до замърсявания на земеделските площи.

Тъй като общината разполага с високи водни ресурси, реките преминаващи около населените места на Общината – река Огоста и река Цибрица, се характеризират с достатъчен хидроенергиен потенциал, достатъчни водни количества и необходимите наклони в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

планинските и хълмистите части, където осигуряват естествен пад, които от своя страна дават предпоставки за добив на електроенергия – изграждане на малки ВЕЦ. Освен добива на електроенергия, речните води се използват и за водоснабдяване на населени места и напояване на селското стопанство – от водите на река Цибрица се захранва напоителна система „Клисурица“, която е с площ от 4,9 хиляди дка.

Спрямо Европейската директива за наводнения и Закона за водите е оценен възможен риск от наводнения като значителен по някои части от поречието на река Огоста, но повечето са извън територията на общината.

На територията на **община Медковец**, площта, която заемат повърхностите води – реки и открити водни тела заемат 1,534% от територията. Тъй като района на община Медковец е селски и липсва активна промишлена дейност както и точкови източници, които да причиняват замърсяване на реките. Основния замърсител на прилежащите водни обекти са малките животновъди стопанства, които нямат изградени съоръжения за събиране и третиране на течния и твърд битов отпадък, нерегламентираното изхвърляне на битови отпадъци в дерета, около пътища и реки, извозването на торове и химически вещества при борбата с вредители на земеделските култури от селскостопанските земи и инфилтратните води от нерегламентираните сметища, намиращи се на територията на общината.

Общината няма изградена и развита инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадните води, но в някои то населените места има частично изградена канализационна система – в село Расово е изградена канализационна система с Пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ) на село Расово, финансирана по Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., а канализационната система включва тръби по главни колектори с дължина 7.136 км и второстепенни колектори с дължина 18.634 км, изграждане на 3 помпени станции, както и Пречиствателна станция за отпадни води.

За събиране на формираните битово-фекални води в населените места има изградени септични ями и изгребни ями, чието състояние не се контролира и те също допринасят за замърсяването на подземните води в района.

Реките на територията на общината са включени в поречието на реки, намиращи се западно от река Огоста, а през територията на община Медковец преминават реките Медковска бара и река Цибрица, като главна отводнителна артерия е река Цибрица и левия

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

й приток – река Цибър. Вземането на водни проби и тяхното изследване се извършва съгласно световния стандарт ISO 7828 от 1985 г. и съответната му европейска норма, като химическото състояние на водите разположени на територията на общината е оценено като добро. На територията на общината няма съоръжения и находища на минерални води.

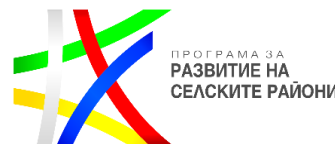
За язовир Расово се извършва контролен хидробиологичен мониторинг на фитопланктона и макрофити, като за екологичния мониторинг той е включен със Заповед от Министъра на МОСВ - измерена е стойност за електропроводимост над референтната стойност за добро състояние, както и високи концентрации на показателите общ азот и фосфор, а екологичния му потенциал е определен като добър.

Дунавския район за басейново управление на водите съвпада и припокрива обширният Северобългарски артезиански басейн, като според районирането, възприето от националната хидрогеоложка информационна система, в басейна се разграничават три подрайона.

Поречието на река Огоста, попада почти изцяло в западния Ломски подрайон, а само най-високите части на водосбора попадат в Западно-Балканския хидрогеоложки район. С изключение на най-горните участъци на терасата на река Цибрица, останалата част от водосборната ѝ област попада в Ломската депресия и от село Безденица до село Якимово, реката частично подхранва сарматски и плиоценски, предимно песъчливи отложения, а по останалата дължина се явява дренаж на подземните води. В основата на речната тераса е отложен чакълесто-песъчлив пласт с дебелина от 1,2 до 6 м, който е водоносен. По състав водата е хидрокарбонатна-магнезиево-натриева, с минерализация под 1 г/л с умерена твърдост, а водоносният хоризонт е уязвим от повърхностно замърсяване.

Цибърската низина се е оформила при устието на река Цибрица и е разположена в централната част на Ломската депресия, а в основата ѝ лежат отложенията на Брусарската свита, които на места са размити и отнесени от реката, така че терасата в тези участъци лежи непосредствено върху понтския водоносен хоризонт. Терасата има двуслоен строеж - долният пласт е чакълесто-песъчлив, филтрационните свойства са много добри, режима и баланса на подземните води се определя от нивото на река Дунав и от работата на отводнителната система.

Грунтовете води в терасата са предимно хидрокарбонатно-калциеви и магнезиеви и са пригодни за напояване, само в отделни участъци, главно поради повишено съдържание на натрий, те се считат за удовлетворителни. Повишеното съдържание на натрий се обяснява с

процесите на известно засоляване на почвите при плиткото ниво на подземните води и засилената евапотранспирация в този случай.

Ломската депресия е обширна негативна структура с продължително геоисторическо развитие и се простира между реките Арчар и Вит, като на юг се ограничава от Предбалканските възвишения, а на север продължава в румънска територия. От хидроложка гледна точка важно значение имат запълващите я неогенски и кватернерни водоносни отложения.

Подземните водни тела разположени на територията на община Медковец са следните:

Подземно водно тяло „Порови води в Кватернера - река Лом“ - химичното състояние на това подземно водно тяло е лошо с отклонение по показател нитрати от дифузионни източници, а количественото състояние е добро. Площта на водното тяло е 150 кв. км;

Подземно водно тяло „Порови води в Кватернера, между реките Лом и Искър“ - подземното водно тяло притежава добро химично и количествено състояние, а площта му е 2890 кв. км;

Подземно водно тяло „Порови води в Неогена - Ломско-Плевенска депресия“ - подземното водно тяло е оценено с лошо химично състояние по отклонение на показателя нитрати от дифузионни източници и добро количествено състояние и е с площ от 3065 кв. км;

Подземно водно тяло „Карстови води - Ломско-Плевенска депресия“ - химичното състояние е оценено като лошо, а количествено състояние - добро и подземното водно тяло е с площ от 6573 кв. км.

На територията на общината има общо 10 язовира:

№	Язовир	Землище	Площ/дка
1.	Козоровец	с. Медковец	251
2.	Сабльовото	с. Расово	126
3.	Гърговото	с. Аспарухово	297
4.	Сврача бара	с. Аспарухово	131
5.	Расоха	с. Расово	422
6.	Мъртвица	с. Сливовик	39

№	Язовир	Землище	Площ/дка
7.	Дола-Запад	с. Сливовик	20
8.	Градинарски	с. Сливовик	32
9.	Дола-Изток	с. Сливовик	92
10.	Слатината	с. Медковец	256

Таблица 6 Язовири на територията на община Медковец

4.3. Качество на земите и почвите.

Спрямо извършен мониторинг на почвите на територията на **община Монтана** за съдържание на тежки метали и металоиди, показва липса на такъв вид замърсявания. Цялостното състояние на почвената покривка се оценява като добро, а засоляването и вкисляването на почвите с в нормалните за страната граници. Територията на общината разполага със земеделски земи, чиито почви са с преобладаващо високи категории – излужени и карбонатни, черноземи, както и със сравнително ограничена обща площ на алувиални почви разположени по терасите на реките. Качеството на тези високи категории почви е добро и това се определя от благоприятните природни условия – релеф и климат.

Тъй като на територията на общината няма големи промишлени източници, които да замърсяват атмосферния въздух и водните течения, те на свой ред не биха замърсили и почвите с тежки метали и други химични вещества. Риск за качеството на почвите съществува най-вече от интензивното земеделско ползване на обработваемите земи, което е свързано с почвообработка, при която повърхностния почвен пласт се разпрашава и това дава предпоставки за появата на процеса дефлация (ветрова ерозия), както и прекомерното използване на химически торове и препарати за растителна защита.

Риска от развитието на водна ерозия и компрометирането на повърхностния хумусен хоризонт е намален поради сравнително малките наклони на обработваемите земи.

В района на общината няма действащи обекти за експлоатация на полезни изкопаеми от земните недра, но относително неблагоприятно въздействие върху облика на ландшафта може да има добива на инертни (строителни материали) от речните тераси, който не само нарушава състоянието на ландшафта, но и изисква своевременно провеждане на ограничителни и рекултивационни мероприятия.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Почвите на територията на **община Медковец**, се характеризират с добро екологично състояние, както по отношение на запасеността им с биогенни елементи, така и по отношение на замърсяването им с тежки метали и металоиди. Липсват значителни нарушения на земните недра и почвите, а и територията е с ниско техногенно натоварване от наличието само на 5 населени места, ниска урбанизация и наличие на мрежа от комуникационни, транспортни, инфраструктурни обекти и съоръжения, главни и второстепенни пътища, ж.п. линия и други.

Основните физически деградационни процеси в района са свързани главно с релефа, подземните води, геоложкия строеж и човешката дейност, а поради еднообразния и равнинен релеф, почвите не са засегнати от свлачищни процеси, няма налице протичаща водна ерозия, но се наблюдава широка площна дефлация.

На територията на общината не се извършва мониторинг на замърсяването на почвите, тоест няма и пунктове за изследване на замърсяването на почвите и няма данни за това или за наличие на значителни проблеми, които да застрашават екологично чистото състояние на почвите. Получават се единствено малки, локални замърсявания главно от органични остатъци, при преработка на земеделска продукция; строителни отпадъци, които са изхвърляни нерегламентирано и битови отпадъци – около населените места и крайпътните пространства.

Замърсяването на почвите е с ясно изразен локален и силно ограничен характер основно от битови, строителни и растителни отпадъци и оборски тор.

Липсва изразена водна ерозия, нарушаване на земите от добивни дейности, засоляване и/или вкисляване на почвите и не са регистрирани свлачищни процеси на територията на община Медковец.

4.4. Флора и растителност.

Територията на **община Монтана** попада във флористичния район на Дунавската равнина, а биогеографското райониране на страната я поставя в Дунавския биогеографски район. Поради това територията на общината се характеризира с впечатляващо въздействие и визия за естествена природна среда и ландшафт, предизвикано от дървесната и храстова растителност с горски характер.

Най-голяма изразителност на природния характер на ландшафта дават горските територии, чиято площ на територията на община Монтана възлиза общо на 10 055,1 ха, от които:

- Залесени площи – 11 907 ха;
- Незалесена площ – 960 ха;
- Недървопроизводителна – 400 ха;

Лесистостта на общината е 27%, а горите са разпределени както следва, според функциите които те изпълняват:

- Гори и земи с дървопроизводителна и средообразуваща функция – 12 350 ха, което са 96%, от които залесена площ – 90%;
- Гори със защитна и рекреационна функция и защитени територии – 517 ха, което са 4%, от които всичките са залесени.

В преобладаващата си част, горите на територията на общината са разположени на стръмни терени – 30% и наклонени терени 40%, при надморска височина от 150 до 400 м, като горите попадат в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предбалкански пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.). растителните формации са образувани главно от зимен дъб, благун, цер, клен, мъждрян и характерни съпътстващи ги храстови видове, като формациите са предимно издънкови с ниска производителност – IV и V бонитет.

На по-голяма надморска височина са се формирали насаждения от бук, зимен дъб, габър, липа и съпътстващи дървесни и храстови видове, които имат важно стопанско значение и са с висока производителност – I и II бонитет.

В част от горите са създадени култури чрез реконструкция, а дървесните видове са черен бор, бял бор, акация и други, като общото им състояние се оценява като задоволително. Друга част от насажденията пък са подмладени и са създадени култури от бял бор, смърч, зелена дугласка, бук, зимен дъб.

Горите на територията на община Монтана имат средна възраст 35 години, среден запас 69 м³/ха и общ среден годишен прираст на гората – 25 000 м³. Облика на горите заемащи тази територия се дава от насажденията с естествен произход, съставляващи 70% от общата залесена площ и са разделени на иглолистни и широколистни.

- От иглолистните дървесни видове с най-голям дял е черния бор, заемащ 10 % от залесената площ и 12% от общия запас, а общо всички иглолистни видове заемат 690 ха или 5% от залесената площ на територията на общината;
- От широколистните дървесни видове най-голям дял заема черът – 17 % от общата залесена площ и 20 % от общия запас и е следван от благауна с 12% заета площ и 10 % от общия запас.

Към днешна дата естествената дървесно-храстова растителност се е запазила и в неусвоената за земеделие площ, основно по долините на реките Огоста, Цибрица и техните притоци, а по тесните долинни речни склонове са се запазили маки дървесно-храстови формации от сребролистна липа, обикновен габър и цер, с образуван подлес от смрадлика. На силно овлажнените крайречни терени се развиват куп водолубиви видове като върби, тополи, елши и други.

Обрастванията с хигрофитна и хидрофитна растителност дават разнообразие във визията на ландшафта, която е различна от преобладаващото участие на отглежданите земеделски култури в крайречните участъци на влажните зони. Вторично са възникнали ксеротермни тревни формации на белизма, луковична ливадина и садина по вододелните заравнености между речните тераси, на неусвоени земеделски интензивно обработвани терени. Мезоксеротермната тревна растителност има подобен характер и е разпространена по селските мери на същите пространства и доминират пасищен райграс и трескот.

На територията на **община Медковец** растителната покривка е представена изключително от обработваеми земи – доминират основно земеделските площи, като по-голямата част – около 80,6% са обработваеми площи.

На места са се формирали вторично ксеротермни храсталачни съобщества от драка и ксеротермни тревни фитоценози от садина, белизма, луковична ливадина и едногодишни треви, представени от псилурус и някои детелини. Има формирани мезоксерофитни тревни формации с преобладание на пасищен райграс, белизма, луковична ливадина, трескот, пача трева и други.

Край реки на по-влажните места се срещат ограничено остатъци от горски територии с доминиране на дръжкоцветен дъб, клен, бряст, мекиш и други, но на места тези терени са превърнати в ливади с мезофитна тревна растителност. В района има и представители на редица степни флорни елементи и особено на еднемити и субендемити.

Фактори, които могат да окажат неблагоприятно влияние и дори заплаха върху флористичното разнообразие, предопределящи нейното деградиране и унищожаване са:

- *Селското стопанство* – развитието на земеделието на територията на общината чрез прилагане на сеитбообръщение, дребно и индустриално земеделие ще оказва влияние върху малкото останали естествени растителни месторастения. Подобно влияние ще оказва и животновъдството – едропасищно, дребно и индустриално животновъдство;
- *Развитие на инфраструктурата* – създаване на семсени функционални зони, увеличаване на селищната територия, прокарване на инфраструктурни коридори, развитие на туристическа инфраструктура и други;
- *Внасяне или самонастаняване на инвазивни чужди растителни видове*, които влияят директно подтискащо върху местната растителност;
- *Събиране на растителни продукти и билки* за храна и лечение – за лични нужди, търговия на местни пазари и страната, за международна търговия;
- *Нападения от вредители и болети* по растенията;
- *Антропогенни нарушения* – пожари, туризъм, транспорт, замърсявания на въздуха, водите и почвите, използване на препарати за растителна защита;

4.5. Защитени зони, защитени територии и биоразнообразие.

Основните центрове на биоразнообразие за природата на територията на **община Монтана** са защитените зони по Европейската екологична мрежа „Натура 2000“, в която попадат части от защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (наричана още Директива за птиците) и защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания на дивата флора и фауна (наричана още Директива за местообитанията). Защитени зони са както ограничител в стопанското развитие, така и източник на доходи за местното население в контекста на устойчивото развитие. Местата, които попадат в екологичната мрежа НАТУРА 2000 се определят в съответствие с гореспоменатите две Директиви – Директивата за птиците и Директивата за местообитанията. Защитени зони, които попадат на територията на община Монтана са следните:

- *„Западна Стара планина и Предбалкана“* по Директивата за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна (Директива 92/43/ЕЕС),

включена в списъка от защитени зони с Решение на Министерски съвет – 2007г., 2010г. Тази зона припокрива защитената зона „Западен Балкан“ по Директивата за птиците. На територията ѝ се включват:

- Резерватите Горната Кория и Чупрене;
- Природна забележителност Белоградчишки скали;
- Защитените местности Копрен-Равно буче, Чупренски буки, Сто овци, Равненско градище, Самарите, Уручник и други.

Разположението на тази защитена зона обхваща три административни области – Монтана, Видин и София и две РИОСВ – Монтана и София. Защитената зона се характеризира с разнообразен горски ландшафт, скални и пещерни образувания, голямо разнообразие от растителни съобщества, както и голям брой защитени видове от всички животински групи.

- „**Западен Балкан**“ по Директивата за опазване на дивите птици (Директива 2009/147/ЕО), съгласно Заповед за обявяване на зоната от 2012 г. и Заповед за промяна в режима на дейностите – 2013г. Тук предмет на опазване са следните видове:

- Видове по чл. 6, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Българско наименование	Латинско наименование	Българско наименование	Латинско наименование
Черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>	Козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>
Бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>	Бухал	<i>Bubo bubo</i>
Осояд	<i>Pernis apivorus</i>	Уралска улулица	<i>Strix uralensis</i>
Черна каня	<i>Milvus migrans</i>	Пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>
Египедски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>	Земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>
Орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>	Синявица	<i>Coracias garrulous</i>
Малък креслив орел	<i>Aquila pomarina</i>	Сив кълвач	<i>Picus canus</i>
Скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	Среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>
Малък орел	<i>Hieraetus pennatus</i>	Черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>
Късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>	Белогръб кълвач	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Белоопашат мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	Сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	Горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>
Белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>	Полска бърбица	<i>Anthus campestris</i>
Сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>	Червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>
Планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	Черночела сврачка	<i>Lanius minor</i>
Ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	Ястребогушо коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>
Лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	Червеногуша мухоловка	<i>Ficedula parva</i>

Българско наименование	Латинско наименование	Българско наименование	Латинско наименование
Глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	Полубеловрата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>
Ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>	Градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>

Таблица 7 Защитени водове по ЗБР чл.6 т.3

- Видове по чл. 6, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Българско наименование	Латинско наименование	Българско наименование	Латинско наименование
Обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	Речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>
Черношипна ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	Обикновена калугерица	<i>Vanellus vanellus</i>
Сокол орко	<i>Falco subbuteo</i>	Средна бекарина	<i>Gallinago gallinago</i>
Зеленоножка	<i>Gallinula chloropus</i>	Пчелояд	<i>Merops apiaster</i>

Таблица 8 Защитени видове по ЗБР чл.6 т.4

- „Пъстрина“ по Директива 92/43/ЕЕС, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение на Министерски съвет – 2007г. В тази защитена зона се опазват важни местообитания по Директивата за местообитанията, както и следните растителни и животински видове:

Българско наименование	Латинско наименование	Българско наименование	Латинско наименование
Червено усойниче	<i>Echium russicum</i>	Добруджански хомяк	<i>Mesocricetus newtoni</i>
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>	Лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>
Бисерна мида	<i>U. crassus</i>	Голям подковонос	<i>Rh. Ferrumequinum</i>
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	Дългокрил прилеп	<i>M. schreibersii</i>
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	Дългопръст нощник	<i>M. capaccinii</i>
Ивичест теодоксус	<i>Theodoxus transversalis</i>	Малък подковонос	<i>Rh. Hipposideros</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambux cerdo</i>	Южен подковонос	<i>Rh. Euryale</i>
Офиогомфус	<i>O. cecilia</i>	Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Балкански щипок	<i>Sabanejewia balcanica</i>	Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Горчивка	<i>Rh. sericeus</i>	Видра	<i>Lutra lutra</i>
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	Вълк	<i>Canis lupus</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	Обикновен щипок	<i>Cobitis taenia</i>
Черна мряна	<i>Barbus meridionalis</i>	Гребенест тритон	<i>Triturus cristatus</i>

Таблица 9 Защитени видове в зона Пъстрина - животински

На територията на общината има 8 защитени вековни дървета.

Дървесен вид	Местоположение	Възраст	Височина в м	Обиколка в м
Цер	с. Смоляновци, местност „Дъбравата“	200	15	2,50
Зимен дъб	с. Смоляновци, местност „Връхци“	150	12	2,50
Зимен дъб	с. Смоляновци, местност „Връхци“	150	12	2,50
Цер	с. Смоляновци, местност „Гробище“	300	17	4,20
Цер	с. Смоляновци, местност „Блатото“	300	20	3,00
Зимен дъб	с. Смоляновци, местност „Блатото“	120	12	1,80
Зимен дъб	с. Смоляновци, местност „Блатото“	250	25	2,80
Цер	с. Вирове	300	18	5,20

Таблица 10 Защитени вековни дървета

По смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) на територията на община Монтана има обявени 2 броя защитени местности:

- **Защитена местност „Китката“** – обявена 2003 г. със Заповед на МОСВ и се намира на територията на село Вирове и е обявена с цел опазване на уязвими и редки растителни съобщества – вековна гора от летен дъб;
- **Защитена местност „Сто овци“** – обявена 2005 г. и попада в землищата на селата Смоляновци и Превала и е обявена с цел опазване на местообитания на защитени видове растения (снежно кокиче (*Galanthus nivalis*), петров кръст (*Lilium martagon*)) и животни (шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), скален орел (*Aquila chrysaetos*) и други), както и скални съобщества и характерен ландшафт.

По отношение на биоразнообразието на територията на общината, не се нарежда на първите места по видово растително и животинско богатство. Тъй като по екологичната мрежа НАТУРА 2000 попадат части от защитени зони на територията на общината по Директивата за птиците и защитени зони по Директивата за местообитанията – тези защитени зони са най-ценните природни територии в пространството на община Монтана.

Според Биогеография на България, територията на общината попада в Долнодунавската биогеографска провинция и по-конкретно – Дунавски биогеографски район. Като антропогенен фактор, стопанската дейност е довела до съществено унищожаване на коренната дървесно-храстова растителност, но на местата, където тя се е запазила формира смесени широколистни горски формации от благун (*Quercus frainetto*) и цер (*Quercus cerris*). По по-стръмните десни долинни склонове на реките Огоста и Цибрица, церът образува смесени широколистни гори с космат дъб (*Quercus pubescens*) и виргилиев

дъб (*Quercus virgiliana*), като на места се среща и подлес представен от смрадлика (*Cotinus coggygria*). По десния долинен склон на реките смесените широколистни гори от сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), мъждрян (*Fraxinus ornus*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*), заемат сравнително малки пространства.

Наблюдава се сравнително голямо видово разнообразие от културна дървесна растителност в частните имоти в селата, която е представена основно от плодни дръвчета и насаждения от орехи и изключително добре виреят и лозовите насаждения.

Тревните съобщества, които се срещат на територията на община Монтана, която попада в Дунавския биогеографски район са представени от следните диагностични видове – жълт равнец (*Achillea clypeolata*), испанска тлъстига (*Sedum hispanicum*), главеста паронихия (*Paronychia cephalotes*) и влакнест очиболец (*Potentilla supina*).

Наличието на голямо разнообразие от лечебни растения е характерно за общината и те са представени от треви, храсти и дървесни видове и това е предпоставка за добро развитие на билкарството като поминък за голяма част от населението и като контрол върху брането на основа на квотите, които са дадени от РИОСВ-Монтана. Общината цели опазване на находищата от билки чрез определяне на разрешени количества и чрез даване на указания за начина на бране и съхранение на билките. Основните билки, които се събират са: девесил, еньовче, комунига, къпина, липов цвят, кукуряк, мащерка, синап, бял равнец, татул, трънка, шипка и други.

Фауната е представена основно от земноводни и влечуги, птици и бозайници със следните представители от всяка група:

- **Херпетофауната** в Дунавския биогеографски район – червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), обикновена чесновница (*Pelobates fuscus*), балканска чесновница (*Pelobates balcanicus*), зелена водна жаба (*Pelophylax esculentus*), а край реките обиват и блатна костенурка (*Emys orbicularis*), горски гущер и кримски гущер (*Podarcis taurica*).
- **Орнитофауната** на Дунавския биогеографски район, по данни от Биогеография на България е изключително разнообразна и показва 85% прилика с орнитофауната на Черноморския биогеографски район, като разнообразието от прици надхвърля 180 вида в местообитанията основно намиращи се около река Дунав. Преобладаващите видове птици са водоплаващи, но има още пойни птици, представени от чучулига (*Galerida cristata*), жълта овесарка (*Emberiza*

citrinella), кукувица (*Cuculus canorus*), а от непойните – синя гарга - още наричана синявица (*Coracias garrulus*), папуняк (*Upupa epops*) и други.

- **Бозайниковата** фауна, обитаваща Дунавския биогеографски район е представена от – таралеж (*Erinaceus concolor*), обикновена кафявозъбка (*Sorex araneus*), голяма водна земеровка (*Neomys fodiens*), заек (*Oryctolagus cuniculus*), обикновен хомяк (*Cricetus cricetus*), язовец (*Meles meles*), степен пор (*Mustela eversmanii*), а представители на хищниците са: лисица (*Vulpes vulpes*), чакал (*Canis aureus*), енотовидно куче (*Nyctereutes procyonoides*) и други.

В територията на **община Медковец** попада част от защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Западна Стара планина и Предбалкан“, разположена в землището на село Сливовик.

По смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) на територията на общината попадат две защитени местности:

- **Защитена местност „Река Лом“** – попада в територията на село Медковец и е обявена с цел опазване на река Лом и прилежащите ѝ площи и подобряване на хидроморфологичното ѝ състояние и възстановяване на екологичната речна екосистема и поддържане на местообитанията на видове с висока консервационна стойност, като видовете риби: голям щипок (*Cobitis elongata*), балкански щипок (*Sabanejewia balcanica*), гулеш (*Barbatula barbatula*), малка кротушка (*Romanogobio uranoscopus*), балканска кротушка (*Romanogobio kesslerii*), обикновена горчивка (*Rhodeus sericeus*), черна мряна (*Barbus meridionalis petenyi*) и други, овална речна мида (*Unio crassus*), речен рак (*Astacus astacus*), и други, като територия и с характерни или забележителни ландшафти, включително такива, които са резултат на хармонично съжителство на човека и природата.
- **Защитена местност „Шумака“** – намира се на територията на село Сливовик и е обявена с цел опазване на характерни местообитания и популациите на растителни видове с органичено разпространение в природата; опазване на редкия растителен вид полско котенце (*Pulsatilla Pratensis*). В тази местност е забранено паленето на суха трева, промяна в режима на стопанисване, брането и изкореняването на защитения растителен вид.

На територията на общината за защитени 5 дървета:

- Полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) – със Заповед на МОСВ, а находището се намира в село Сливовик;
- Цер (*Quercus cerris*) – Заповед на МОСВ, с находище в село Сливовик;
- Цер (*Quercus cerris*) – Заповед на МОСВ, с находище в село Сливовик;
- Цер (*Quercus cerris*) – Заповед на МОСВ с находище в село Аспарухово, до реката в общинска мера.

Община Медковец се характеризира с богата фауна, респективно и с богато видово разнообразие на птици, от които по-голямата част са постоянни, а останалата част – прелетни. Причината за голямото видово разнообразие от животинската група на земноводните е континенталния климат, докато влечугите са с доста по-малко разпространение.

В зоогеографско отношение сухоземната фауна на България се отнася към Палеарктичната зоогеографска област на Холарктичното царство. Поради това, че България е разположена основно в Евросибирската зоогеографска подобласт, но граничи с Медитеранската подобласт, в страната ни се срещат два основни зоогеографски комплекса: северен (евросибирски) – формиран от студеноустойчиви животински видове; и южен (медитерански) – включващ множество топлолюбиви животински видове.

Според зоогеографското райониране на страната, теренът на обека попада в Дунавски район, като тук повечето видове представители на фауната са евросибирски и европейски елементи. Фаунистичното разнообразие на общината се характеризира с голямо видово разнообразие на птици, по-голямата част от които постоянни обитатели, а останалата част – прелетни. В района се среща и голямо разнообразие на бозайници, най-често зайци, диво прасе, сърни и други, а сред останалите групи преобладават видове с холарктично и палеарктично разпространение.

Съгласно Концепцията за опазване на местообитанията на европейският лалутер (*Spermophilus citellus*), в землището на село Расово е установена негова колония и еколози ежегодно извършват мониторинг на популацията му.

Тъй като общината е бедна откъм присъствие на естествена растителност (6.81%) и широкото разпространение на агроценози, това обуславя ниската постоянна фаунистична населеност, силно обедняване на фаунистичното разнообразие, херпетофауната и

орнитофауната. Херпетофауната силно е пострадала от интензивното селско стопанство, като някои традиционни видове са почти напълно унищожени, като: жълтокоремна бумка, жаба дървесница, голям стрелец и сухоземната костенурка. Орнитофауната пък е силно повлияна от липсата на подходящи местообитания с изключение на малките по площ оазиси естествена растителност около реките Цибрица и Медовска бара.

Заплахите за загуба на биоразнообразие, могат да бъдат групирани по следния начин:

- *Пряко унищожаване на типични местообитания* – браконьерски сечи около реките и в зелените площи по населени места;
- *Добив на инертни материали* от поречията на реките – изгребването на пясъчните наносни острови се предхожда от изсичане и пълно унищожаване на естествената растителност;
- *Използване на препарати за растителна защита*, като този вид заплаха има многообразни прояви върху животинските видове;
- *Унищожаване на ливади, пасища и крайречни необработваеми земи* – разораването на територии за нуждите на земеделието;
- *Инвазивни видове* – изключително опасна и агресивна заплаха за местното биологично разнообразие.

4.6. Ландшафт.

На територията на *община Монтана*, ландшафтите са класифицирани по няколко особености – според надморската височина, техния тип е ниско- и среднопланински, при което могат да се отчетат няколко подтипа:

- *Подтип I клас* – според преобладаващото почвено покритие – ландшафти с широколистни, широколистни иглолистни, редки и нискостъблени гори, с поляни и единични дървета, с поляни и храсти, както и скални ландшафти;
- *Подтип II клас* – според присъствието на ландшафта на водни площи или течения, с което те могат да се определят като водни ландшафти, или според присъствието на културни елементи около селищата на общината, с което тези ландшафти се определят като културни ландшафти;

- *Подтип III клас* – според степента на нарушеност на ландшафтите, в резултат на антропогенното присъствие и дейности – ненарушени (природни) ландшафти и нарушени (антропогенни) ландшафти.

В някои територии е характерно и формирането на ландшафти от смесен тип. Комбинацията от естествени и антропогенно формирани ландшафти, дава възможност да се определят съществуващите в настоящето типове ландшафти:

- *Урбогенен селищен тип ландшафт* – развитието и състоянието му е в пряка зависимост от социално-икономическите условия, обхваща селищните и особено прилежащите крайселищни територии на населените места, както и туристическите образувания. Положително оформящо въздействие за облика на този тип ландшафт има растителността в отделните населени места, както и околната природна среда;
- *Агрогенен тип ландшафт с плочно визуално въздействие* – поради характера на релефа на общината, той е достигнал своя максимум на възможност за териториално развитие, като това са обработваеми земи, животновъдни ферми, ливади, пасища и други селскостопански територии, ситуирани предимно около селищата, пътищата и в крайречните заравнени земи;
- *Дендрогенен тип ландшафт на горските територии* – обхваща основната част от територията на общината, включена в горския фонд и преди всичко защитените територии и защитените зони по Натура 2000 и обхваща също растителните формации в пояса на широколистните гори;
- *Дендрогенен крайречен тип ландшафт на влажните зони, формирани по речните тераси на реките и техните притоци* – към този тип ландшафт се причисляват основно крайречни територии с влаголюбива дървесна и храстова растителност и този тип ландшафт е защитен от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Визуалното и екологичното въздействие на този тип ландшафт се оценява като максимално за облика му и за здравно-физиологичното въздействие върху човешкия организъм;

Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикатор за това, че територията се нуждае най-вече от дейности и действия с превантивен характер по отношение на запазването и обогатяването на основните видове ландшафти.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Според последното райониране на България, територията на **община Медковец** попада в Севернобългарска зонална област на Дунавската равнина – Северна Дунавскоравнинна подобласт.

Основния тип ландшафт на територията на общината е *селскостопанския тип*, а агроекосистемите имат вторичен произход и са създадени след унищожаване на природни екосистеми (гори, естествени ливади и пасища), които частично са се запазили и все още съществуват между земеделските площи.

Съществени компоненти от структурата на земеделския ландшафт, които повишават неговата устойчивост, са следните елементи:

- *Затревени буферни ивици* – те са изградени по контура на наклонените склонове и са засяти с многогодишни и добре адаптирани към местните условия тревни видове. Тези тревни видове са в състояние да осъществяват висок екологичен ефект с противоерозионна насоченост.
- *Земеделие от мозаечен тип* – основава се на обща схема за редуване на отделните култури, които упражняват различно въздействие върху почвата, по отделни парцели, така че да се осигури най-висок почвозащитен ефект.

Ландшафтния облик на общината е обусловен предимно от равнинния ѝ релеф, който има слаба разчлененост и контрастност. Съвременния ландшафт се е формирал под влиянието на умерения климат.

Земеделските площи, които са най-голямото богатство на общината, тъй като преобладаващите почвени типове са карбонатни черноземи, излужени черноземи и ливадни. Много малка част от обработваемите земи са с некачествени и непригодни почви за земеделие, а пък плодородието на почвите е определило селскостопанския характер на поминъка на местното население, а това пък от своя страна е довело до пълно преобразуване на естествения ландшафт в следствие на човешката дейност.

Видовете ландшафти на територията на общината са 4 и имат следните характеристики:

- *Урбаногенен ландшафт* – благодарение на климатичните и почвените условия за развитие на селско стопанство и по-точно земеделието е довело до възникване на мрежа от 5 населени места, които са сравнително равномерно разположени, като те имат характерен селищен ландшафт – малко площно присъствие на улична мрежа, нискоетажно застрояване за жилищно обитаване, за обществено

обслужване и за смесено-функционални нужди. Сам по себе си урбаногения ландшафт на селищата на територията на общината не създава сериозни екологични проблеми, с изключение на проблема за пречистване на отпадни води, които влияят на чистотата на повърхностните и подземните води. Друго отрицателно въздействие върху облика на ландшафта имат и нерегламентираните сметища, които замърсяват както околните територии, така и по подпочвените води;

- *Техногенен инфраструктурен ландшафт* – тази разновидност на антропогенния ландшафт почти не присъства на територията на общината и има много слабо влияние върху съвременния облик на ландшафта.
- *Агрогенен ландшафт* – агрогенните ландшафти са с основно присъствие на територията на общината и се определя от приоритетното развитие на земеделието, като основната част от земите са обработваеми (ниви, зеленчукови и овощни градини и малко лозя) и необработваеми земи (пасища, ливади, дерета и оврази).
- *Дендрогенен ландшафт* – поради стремежа земите да се използват за селскостопанска дейност, почти всички гори на територията на общината са унищожени и в този смисъл, участието на дендрогения ландшафт във формирането на ландшафтният облик на територията е незначително.

4.7. Управление на отпадъците.

На територията на *община Монтана* 100% от населението бива обхванато от регионалната система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, като се експлоатира Регионално депо „Монтана“, за битови и неопасни производствени отпадъци, с клас на депото – „депо за неопасни отпадъци“ и обслужва следните общини: Бойчиновци, Берковица, Лом, Чипровци, Георги Дамяново, Брусарци, Медковец, Вършец, Якимово, Вълчедръм и Криводол (намира се в област Враца). Депото отговаря на нормативните изисквания и се експлоатира съгласно действащото екологично законодателство с оптимизирана работа на сепарираща инсталация, в която постъпват смесени битови отпадъци. Има повишени количества на отделни рециклируеми фракции от пластмаса, хартия и стъкло, които се предават за оползотворяване на съответните фирми, притежаващи необходимите документи по Закона за управление на отпадъците (ЗУО) въз основа на сключени договори с фирмите.

Спрямо направено изследване за количествата образувани битови отпадъци, данни показват, че за периода 2015-2018 година, количествата образувани отпадъци са с тенденция към увеличаване, като над 88% от отпадъците отиват за предварително третиране. В рамките на периода 2015-2019 година, нормата за натрупване на битови отпадъци има тенденция към нарастване, като към 2019 година, надхвърля средната тенденция за страната. В рамките на този период, разделно събраните количества отпадък на хартия, картон, пластмаса и стъкло на територията на общината са относително малки, а преобладаващата част от разделно събраните битови отпадъци са отпадъците от хартия и картон, следвани от отпадъците от пластмаса.

Количествата събрани битови отпадъци, постъпили в инсталацията за сепариране на Регионалното депо за неопасни отпадъци, се запазват сравнително постоянни, като най-малки количества биват регистрирани през последната година от разглеждания период – 2019 година. Наблюдава се известен спад в количествата на сепарираните за оползотворяване отпадъци от сепарираща инсталация за периода 2013-2020 година.

Спрямо анализиране на морфологичния състав на образуваните битови отпадъци, се вижда доста значителен относителен дял на ситната фракция, а сред другите групи отпадъци, най-голям дял в морфологично отношение имат отпадъците от пластмаса, хранителните и градинските отпадъци.

Организираното сметосъбиране на смесените битови отпадъци обхваща почти всички населени места на територията на общината, а организираната честота на обслужване на контейнерите може да се оцени като оптимална за ефективното функциониране на системата за организирано сметосъбиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. На територията на общината се прилага схема за разделно събиране на отпадъци от опаковки от хартия, картон, стъкло, пластмаса и метал посредством сключен договор с колективната организация за оползотворяване „Екопак България“ АД. През 2019 година е въведен в експлоатация център за разделно събрани отпадъци от домакинства, в това число едрогабаритни, отпадъци от домакинствата, който е част от общинската система за разделно събиране на битови отпадъци.

Община Монтана е осигурила във висока степен модерна инфраструктура за третиране на отпадъците от Регионалното сдружение за управление на отпадъците:

- Регионалното депо за битови отпадъци, ще обслужва общините поне до 2034 година с наличните си клетки;

- Функциониране на сепарираща инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци чрез отделяне на рециклируеми материали и материали за оползотворяване чрез изгаряне – модифицирано гориво RDF;
- Инсталация за компостиране, обслужващата цялата територия на общината (всичките и населени места);
- Център за разделно събрани отпадъци от домакинства, в това число едрогабаритни и опасни отпадъци от домакинствата;
- Бъдещо изграждане на площадка за рециклиране на строителни отпадъци.

Основната цел на общината е към намаляване количеството на депонирани биоразградими, генерирани на територията ѝ чрез разделното събиране и оползотворяване на зелените и биоразградимите битови отпадъци. Това ще допринесе за подобряване на ресурсната ефективност, тоест в резултат на инвестиция отпадъка ще се превръща в ресурс – компост. За тази цел трябва да бъде осигурена необходимата инфраструктура за разделно събиране и оползотворяване на биоразградимите битови отпадъци, поради което ще бъде изградена компостираща инсталация с капацитет от 6 150 тона/год., която ще бъде разположена на територията на Регионалното депо за неопасни отпадъци „Монтана“, намираща се в местността „Неделище“ в землището на село Крапчене. Ще бъдат осигурени още и необходимите камиони и контейнери за въвеждане на системата за разделно събиране и транспортиране до компостиращата инсталация за събиране на отпадъците.

На територията на община Монтана все още съществува проблем и риск от изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места за тази цел, като най-вече биват изхвърляни строителни отпадъци, за които няма изградени съответни съоръжения и инфраструктура. Необходимо е в бъдеще приоритет да бъде възможността от изграждане на съответната инфраструктура за регионалните нужди на общината, т.е. изграждане на инсталация за третиране на строителни отпадъци.

Основните източници на отпадъци за територията на **община Медковец** са битови отпадъци от домакинствата, частните фирми, училища, обединени детски заведения (ОДЗ), както и отпадъци от строителството и от животновъди ферми.

Общия поток битови отпадъци съдържа различни компоненти, които ако не бъдат третирани правилно могат да окажат вредно въздействие върху здравето на хората и

околната среда и в същото време в битовите отпадъци има редица подходящи за оползотворяване материали, като – хартия, метали, стъкло, пластмаса, биоразградими отпадъци и други. Приблизително 2/3 от отпадъците, които се генерират в домовете на хората на територията на общината се състоят от органични или биоразградими компоненти, които се разграждат по естествен път. Основните биоразградими компоненти на битовите отпадъци образувани от домакинствата и търговските обекти са – хартия, картон, хранителни отпадъци и зелени отпадъци от паркове и градини.

В съответствие със задълженията, които произтичат от ЗУО 100% от жителите на община Медковец са обхванати от услугата по организирано сметосъбиране и сметоизвозване, като системата за събиране и транспортиране на битови отпадъци, която се използва на територията на общината се състои от контейнери тип „Бобър“. Сметосъбирането и сметопочистването за всички населени места се извършва организирано, съгласно изготвен график от фирма-изпълнител, с която общината има сключен договор. Тъй като няма въведена система за разделно събиране на отпадъците те се събират смесено. В населените места, които са част от общината са подsigурени следните съдове за събиране на битови отпадъци:

- Кофи тип „Мева“;
- Контейнери тип „Бобър“.

На този етап, отпадъците които се генерират на територията на общината не се подлагат на предварително третиране в съответните съоръжения преди депонирането им, а събраните отпадъци от съдовете за смесени битови отпадъци се транспортират директно за обезвреждане в Регионалното депо за неопасни отпадъци. Събраните битови отпадъци се транспортират до Регионалното депо, намиращо се в местността „Неделище“, в землището на село Крапчене и е разположено на площ от 186 дка, с полезен обем от 3 711 000 м.

Контейнери за разделно събиране на отпадъци като стъкло, пластмаса и метални опаковки, хартия и картон в селищата на общината няма, тъй като липсват фирми, които да проявяват интерес към организиране на система за събиране на отпадъци съвместно с общината и поради липсата на законово регламентирано изискване за населени места с под 5 000 жители. На територията на общината не съществува лицензирана площадка за събиране на негодни за употреба автомобилни гуми и отговаряща на изискванията на ЗУО площадка за депониране на строителни отпадъци и няма също и разположени складове за съхранение

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

на негодни за употреба пестициди и препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност.

На територията на общината зелените и биоразградимите отпадъци остават неоползотворени, тъй като няма изградена инсталация за компостиране, но за в бъдеще общината следва да предвиди конкретни мерки за третирането на тези отпадъци, с цел намаляване количествата за депониране. До настоящия момент са изградени 5 площадки за третиране на растителни отпадъци на територията на общината – по една площадка за всяко населено място. Липсва още и система за събиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на опасни отпадъци от домакинствата – блистери от таблетки и други видове лекарства, термометри, батерии, маски за еднократна употреба, бои и лакове и други. Строителните отпадъци се генерират основно от населените места и по-голямата част от тях се извозват и депонират нерегламентирано на места от територията на общината. Генерираните болнични отпадъци (от лични лекари, лекари по дентална медицина и други) се обработват, обезвреждат и третират съгласно изискванията на законовата уредба.

4.8. Шум и шумово замърсяване.

За ограничаване на вредното въздействие на шума в околната среда е приета Европейска Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, като основните изисквания на Директивата са въведени в националното ни законодателство чрез Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) - разработена и влязла в сила като подзаконова нормативна уредба. В изпълнение на Директива 92/97/ЕИО относно допустимите нива на шум и изпускателните уредби на моторните превозни средства, е въведена Наредба №61 от 26.08.2003 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства по отношение на допустимото ниво на шум и за одобряване типа на изпускателната уредба. В Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, е определен основният показател за оценка на шумовото въздействие за трите периода от денонощието. Граничните стойности на нивата на шум в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях са регламентирани в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда.

На територията на **община Монтана**, съгласно Закона за защита от шума в околната среда са определени основните източници на наднормено шумово замърсяване, които са: силно урбанизирани територии, основни летища, железопътни линии, висок клас пътища и други – не са отчетени превишения на граничните стойности за шум. Съществуващите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

шосейни и железопътни артерии на съответния обхват на територията не могат да бъдат класифицирани като силно натоварени и не представляват сериозен проблем по отношение на шумовото натоварване и замърсяване на околната среда, шумовото натоварване от тях е по-високо само по прилежащите територии на тези пътища.

Предприятията попадащи в обхвата на комплексния разрешителен режим извършват собствен периодичен мониторинг на шума, но до сега не са получавани жалби и сигнали, свързани с излъчвания шум в околната среда от промишлените източници.

Единствената причина за нарушения на акустичната среда са недоброто състояние на пътната настилка, прогресиращото износване на повърхностния асфалтов слой, както и дупките и неравностите по платното.

Територията на **община Медковец** се характеризира със сравнително приемлива шумова среда, тъй като няма предприятия и съоръжения, които да създават голямо излъчване на шум. Основния източник на шумово натоварване е движението на транспортните средства (леки и товарни автомобили и други), но то не създава екологични и здравни проблеми и дискомфорт на населението. Гъстотата на пътната мрежа преминаващата през територията на общината с всичките ѝ населени места е под средната за страната, като част от пътната мрежа преминава директно през населените места, но интензивността на движението не е особено голяма и поради тази причина няма данни за измерени шумови нива от автомобилния и ж.п. транспорта. Нивото на шумово натоварване по улиците и в прилежащите жилищни сгради не отчита превишения спрямо нормативните изисквания. На териториите на населените места, които са част от общината са регистрирани различни локални източници на шум като търговски обекти, заведения, гара и други, които са с ограничен обхват на шумовото въздействие.

Община Медковец включва общо 5 села, като основните източници на шум на територията са типичните източници характерни за населените места, а именно:

- Транспортните потоци на автомобилния и релсовия транспорт - основните причини за шумовите емисии от транспортните потоци и пътищата могат да се сведат до:
 - Лошо качество и състояние на пътната инфраструктура;
 - Увеличаване на интензивността и структурата на транспортните потоци;

- Висока средна възраст на експлоатирания автопарк и несъответствие с повишените екологични и акустични изисквания.
- Промислени и локални обекти (паркинги и заведения);

За ограничаване на наднорменото въздействие от транспортен шум, в близост до пътни участъци е важно да бъдат спазвани изискванията на Наредба №4 за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителството, и по-конкретно разпоредбите на чл. 17, ал. 1 и 2, които се отнасят до избора на местоположение на жилищните сгради спрямо източника на шум.

На територията на община Медковец понастоящем няма въведена мониторингова система за измерване на нивото на шума, който се излъчва от различните източници и нивото на шум в местата на въздействие.

4.9. Радиационно състояние на околната среда.

Предвид близостта на **община Монтана** до атомната електроцентрала в Козлодуй (АЕЦ „Козлодуй“), радиационната обстановка в областта се следни ежедневно чрез съответните измервателни прибори. Измерваните стойности на радиационния гама-фон на територията са нормални и няма регистрирани завишения. Естествения радиационен фон в района на общината е съвкупност от лъченията на земната кора, космоса, атмосферата, въздуха и други и той се задържа относително постоянен, ако няма никакви извънредни ситуации. След взети почвени проби от различни територии на общината, са установени характерни за района стойности на съдържание на естествени радиоактивни елементи в почвите.

Тъй като за **община Медковец** няма поставена мониторингова или измервателна станция на радиационния гама фон, няма как да бъдат изложени данни или предположения дали има или не радиационно замърсяване.

4.10. Рискове от природни бедствия и аварии за околната среда и населението.

Рисковете от природни бедствия и аварии на територията на **община Монтана** са сравнително ниски, тъй като това се предопределя от неблагоприятното физико-географско

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

местоположение на общината за възникването на тези процеси и явления. Единствено двете по-големи водни течения – реките Огоста и Цибрица е възможно да представляват заплаха от наводнения при интензивни валежи, които могат да предизвикат пълноводие, тъй като речните тераси са ниски, разляти и ако има съществуващи сгради в близост до тях те могат да бъдат наводнени и дори разрушени. Изградените микроязовири на територията на общината са малки, но с доброто им управление и поддържане биха могли да поемат голяма част от поройните валежи и по този начин биха могли да намалят значително опасността от висока приливна вълна, но от друга страна скъсване на язовирните диги, могат да бъдат причина за образуването на приливна вълна. Риск от снегонавявания през зимния период има само по четвъртокласните пътища. През летния сезон или по-точно в края на лятото, съществува опасност от пожари поради неконтролираното запалване на стърнищата на нивите преди есенната оран.

На територията на общината се срещат и съвременни свлачищни процеси, които се характеризират с периодична активност, като едно от местата с потенциална възможност за образуване на свлачищен процес се намира във вилната зона над преливника и около язовир Огоста.

За територията на **община Медковец** е изготвен Доклад за екологична оценка, където са подробно посочени неблагоприятните последици и рискове за околната среда и населението по отношение на атмосферния въздух, повърхностните и подземни води, почвите и земните недра, биологичното разнообразие и неговите елементи, елементите на националната екологична мрежа и човешкото здраве. Отчетени са данни, че без реализиране на Общ устройствен план, включително и при „нулева алтернатива“, негативните прояви и въздействия върху компонентите на околната среда биха се задълбочили и интересите на населението ще бъдат засегнати.

Ако не се спазват нормативните уредби и изисквания при събиране, извозване и третиране на генерираните смесени битови, строителни, производствени и опасни отпадъци, ще се образува риск от замърсяването на компонентите на природната среда и влошаване на екологичното състояние на територията на общината, а по-конкретно, най-голям риск за природната среда и здравословното състояние на населението от тази гледна точка представлява инцидентното възникване на нерегламентирани сметища, които обикновено се формират около пътищата и реките. В случая на депониране на отпадъци от каквото и да

било естество съществува и риск от замърсяване на въздуха около тях, поради появата на различни неприятни миризми, а освен това и получения инфилтрат, който се образува по време на валежи и повърхностен отток на води от нерегламентираните сметища се оттича и попива в земята и почвите и това може да предизвика замърсяване на повърхностните и подземните води на територията на общината, които са единствен източник на питейно-битови води за нуждите на населението.

Характерът на последствията, които биха се появили от вероятни природни бедствия изисква да се осигури готовност за използване на всякакви средства и ресурси за защита както на околната среда, така и на населението, както и да се провеждат и изграждат предварителни мероприятия и съоръжения за превантивно действие спрямо бедствията и за намаляване на вредното въздействие от тях.

5. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА.

5.1. Транспортна мрежа и достъпност.

Приоритетния транспорт за територията на *община Монтана* е автомобилният, тъй като с него се осъществяват връзките между отделните селища и до всички от тях са осигурени пътни връзки. Общата дължина на пътната мрежа възлиза на 201,045 км и е разпределена по следния начин:

- Републиканска пътна мрежа - 130,445 км;
- Пътища I клас - 52,315 км и пътни връзки - 13,440 км;
- Пътища II клас - 34,877 км;
- Пътища III клас - 46,460 км;
- Общински пътища - 70,600 км.

Плътността на пътната мрежа е $0,297 \text{ км/км}^2$ при средна за страната $0,338 \text{ км/км}^2$.

През територията на общината преминават следните пътища от Републиканската пътна мрежа по данни на Областно пътно управление Монтана:

- Път I-1/E-79 - граница Румъния-Ферибот-Видин-Димово-Ружинци-Белотинци-Монтана-Враца-граница Гърция - дължината му в рамките на общината е 49,108 км, пътят е с габарит 7 м, а състоянието на настилката е различно - преобладаващата част е оценено като лошо;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Път II-13 - Монтана-Враца-Крапчене-Стубел-Криводол - дължината му в обхвата на общината е 10,06 км, габаритът на пътя е 6 м, а състоянието на настилка по целия участък е лошо;
- Път II-81 - околоръстен път София-Петрохан-Берковица-Благово-околоръстен път Монтана-Лом - дължината на пътя е 24,817 км, габаритът на пътя е 7м, а състоянието на преобладаващата част от настилка е лошо;
- Път III-102 - Димово-Ружинци-Бела-Белоградчик-Средогрив-Долни Лом-Белимел-Монтана - в рамките на общината, дължината на пътя е 5,654 км, габаритът му е 6 м, а преобладаващото състояние на настилка е добро;
- Път III-112 - Арчар-Лом-Добри дол-Дреновец-Дъбов амахала-Брусарци-Смирненски-Славотин-околоръстен път Монтана - дължината му е 26,295 км, габаритът на пътя е 6 м, а състоянието на настилка в целия участък е средно;
- Път III-816 - Монтана-Лом-Ерден-Мърчево - пътя има дължина от 5 км в рамките на общината, габаритът му е 7 м, а състоянието на настилка е оценено като лошо в целия участък;
- Път III-1621 - Стояново-Главанци-Сумер-Монтана-Враца - пътя е с дължина 6,511 км, пътя има габарит от 6 м, а състоянието на настилка е лошо в целия участък;
- Път III 8105 - околоръстен път Монтана-Лом-Расово-Медковец-Сливовик-Славотин - пътя има дължина от 3,0 км и габарит 6 м, а състоянието на настилка в целия участък е лошо.

Основна цел на общината е подобряване на технико-експлоатационното състояние на участъка и има нужда от извършване на основен ремонт, в това число - отводняване на земно тяло, предварителни ремонти, полагане на изравнителни и износващи пластове от асфалтобетон, обследване и ремонт на съоръжения, като очакваният ефект е намаляване на пътнотранспортните произшествия, подобряване на трансграничната мобилност и условията за свързаност в страната и Европа.

За бъдещото развитие на транспорта за територията на община Монтана са набелязани следните основни цели, за част от които има техническа готовност, а това са:

- Нова ж.п. линия за скорост от 160 км/ч по линията Видин-София;
- Модернизация на път Път I-1/E-79 - участък „Монтана-Враца“ от 111 до 140 км, а модернизацията ще се осъществи в участък №1 „Ружинци-Монтана“, който

включва селата Смоляновци, Винощице, Горна Вереница и се предвижда изграждане на нова скоростна отсечка, която свързва Видин и Монтана;

- Път III-102 - този път осъществява връзка с шест общини по границата с Република Сърбия;
- Изграждане на тунелно преминаване през прохода „Петрохан“, чрез която реализацията ще бъде решен комуникационния проблем за преминаването в района на „Петрохан“ като елемент от Общоевропейския транспортен коридор №4 на българска територия.

Пътна инфраструктура.

Транспортните връзки за територията на **община Медковец** се осъществяват основно чрез автомобилен транспорт, а основните връзки на транспортната инфраструктура са:

- II клас път - Лом-София - дължина на пътя на територията на общината 7 км;
- III клас път - Славотин-Сливовик-Медковец-Расово - дължина на пътя 20 км;
- III клас път - Расово-Аспарухово-Сталийска махала - на територията на общината пътя има обща дължина от 8 км;
- Ж.п. линия София-Видин.

През територията на общината не преминават пътища с национално значение, а най-високият клас път, който обслужва община Медковец е с регионално значение - второкласен път II-81 - Лом-Монтана-София, който свързва Пристанище Лом с областния център Монтана и Столицата и пресича международния път Е-79. Това е вторият по значимост път за обслужване на областта и най-важната транспортна артерия за общините от северната ѝ част. Пътят преминава през селата Пишурка и Расово, които са в североизточната част на общината и само 7 км от него попадат в територията ѝ. Общинският център получава транспортно обслужване от третокласен път 81057 - околоръстен път Монтана-Лом-Расово-Медковец-Сливовик-Славотин, който обслужва всички населени места в обхвата на общината освен село Пишурка.

Общината няма пряка пътна връзка с общините Якимово и Брусарци, а към момента се изгражда четвъртокласен път Брусарци-Медковец-Долно Церовене и четвъртокласен път Расово-Якимово, което ще даде възможност за пряка връзка между общините Медковец-Якимово-Вълчедръм.

Цялостно погледнато състоянието на пътната мрежа не е добро, тъй като асфалтовата настилка на много места е разбита, няма оформен напречен и надлъжен наклон за оттичане на води, а на някои места има дори пропадане на пътната настилка.

На територията на община Медковец има изградена улична мрежа, която е обща дължина 136,15 км и дължина в отделните населени места:

- Село Медковец - 54 км;
- Село Расово - 35,0 км;
- Село Сливовик - 22,45 км;
- Село Аспарухово - 18,0 км;
- Село Пишурка - 6,0 км.

За съжаление обаче само 45 км от уличната мрежа е с асфалтово покритие, което не е в добро състояние и има нужда от основен ремонт.

Железопътна инфраструктура.

Община Медковец се обслужва от една от основните за Северозападния район за планиране ж.п. линия, която е:

- Главна железопътна линия №7 - Видин-Бойчиновци-Мездра-София - линията е единична, но напълно електрифицирана и включена в Европейското споразумение за най-важните линии за международни комбинирани превози, а ж.п. линията е вторият съставен елемент на Трансевропейския транспортен коридор №4.

Големите криви и наклони по трасето на главната железопътна линия ограничават движението до максимална скорост от 70 км/ч и поради тази причина се превизда проектиране и строителство на скоростна ж.п. линия по направление Видин-Монтана-София, която да осигури функционирането на Трансевропейския транспортен коридор №4 в съответствие с европейските изисквания за сигурност и качество на транспортните услуги. Община Медковец се обслужва посредством ж.п. гара Медковец. Към момента незадоволителното състояние на ж.п. гарите, ниските скорости на движение на влаковете и лошото състояние на подвижния състав са главна причина за отлива на пътниците от железопътния транспорт и е важно той да се стимулира и да бъде по-атрактивен с цел

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

опазване на природната среда и ограничаване на замърсяванията от автомобилния транспорт.

Независимо от състоянието му, ж.п транспорта се явява важен фактор за развитие на общинската икономика и следва да се използва по-интензивно.

Транспортно обслужване.

Транспортното обслужване се осъществява от автобусни фирми от Лом, Монтана и София и с автомобили, като всички населени места са свързани с автобусни линии, превозвачите са от частни фирми и населените места не разполагат с автогари и спирки за автобуси. Материалната база, с която разполагат лицензираните транспортни фирми, обслужващи отделните линии и транспортни схеми, в голямата си част не отговарят на съвременните изисквания за енергийна ефективност.

Тенденцията, която се наблюдава за територията на общината е към намаляване на пътнико-потока в обществения транспорт и поради тази причина е необходимо да се предприемат мерки, свързани с модернизирването и реконструирането на общинската пътна мрежа, подобряването на материалната база на превозвачите, гъвкавост на транспортните схеми и други.

На територията на община Медковец има три бензиностанции - в селата Медковец, Сливовик и Расово.

5.2. Водоснабдяване и канализация.

Водоснабдяване и водоснабдителна система.

Територията на **община Монтана** се обслужва от „Водоснабдяване и канализация“ ООД - град Монтана, които поддържат и експлоатират водоснабдяването и канализацията на всички населени места. В експлоатация са 32 броя водоизточници - 1 брой повърхностен и 31 броя подземни, които се използват за питейно-битово водоснабдяване на населените места от общината.

- Повърхностни водоизточници -
 - Язовир „Среченска бара“;
 - Извор „Помеждинска бара“ - водоснабдява село Горно Церовене , но се намира на територията на община Георги Дамяново.
- Подземни водоизточници:

- 10 броя дренажи;
- 11 броя извори;
- 4 броя шахтови кладенци;
- 6 броя сондажни кладенци.

Водоносните хоризонти, от които се черпи вода посредством подземните водоизточници са:

- Неогенски водоносен хоризонт (сармат);
- Кватернерски водоносен хоризонт;
- Юрски водоносен хоризонт.

Водните тела, в които попадат водоносните хоризонти са:

- Карстови води в Западния Балкан:
 - Изворите на село Вiniще;
 - Дренаж на село Горна Вереница;
- Карстови води в Ломско-Плевенската депресия:
 - Дренаж „Палеково“;
 - Дренаж „Безденица“;
 - Дренаж - село Вiniще;
 - Водоизточници - селата Долна Вереница, Студено буче, Габровница, Доктор Йосифово, Горно Белотинци, Долна Рикса, Славотин;
 - Тръбен кладенец - село Клисурица.
- Порови води в кватернера между реките Лом и Искър:
 - Шахов кладенец - село Клисурица.

Всички дренажи и съоръжения по тях имат нужда от реконструкция, както и почистване на част от тръбните кладенци - на селата Славотин, Горна Вереница, Клисурица и Войници.

На територията на общината са изградени 32 броя приземни резервоари, които имат общ обем от 30 148 м³, в това число и един брой резервоар, с обем 320 м³, за вода с непитейни качества.

Всички напорни резервоари се нуждаят от саниране, чрез вътрешна хидроизолация, което не е правено от тяхното изграждане - 60-70 те год. на XX век.

В експлоатация са: 19 броя помпени станции, в това число един брой е към водоизточник „Извора“, който е с води с непитейни качества. Две от помпените станции - ПС „Смоляновци“ и ПС „Горно Белотинци-II“, са препомпващи (втори подеи). Към ПС „Доктор Йосифово“ сезонно работи бункерна помпена станция, която подава вода от тръбния кладенец в черпателния резервоар на основната помпена станция. Необходимо е сградите на помпените станции да бъдат санирани - покриви, дограма, топлоизолация и други.

Довеждащите водопроводи на територията на общината са 155 180 м и са изградени от:

- Азбесто-циментови тръби - 91 911 м;
- Стоманени тръби - 18 950 м;
- Полиетиленови тръби - 44 319 м.

Изградените до 2000 година водопроводи са 115 448 м, което обуславя големи загуби в следствие на чести аварии.

От „Среченска бара“ има довеждащ водопровод до село Стубел, който е с дължина около 28 км и е изграден от азбесто-циментови тръби, захранва населени места от общините Вършец и Монтана, а възникващите по него аварии нарушават нормалното водоснабдяване в крайните населени места за по няколко дни, а водопроводът се нуждае от подмяна с тръби от полиетилен висока плътност (ПЕВП).

За село Горна Вереница, при засушаване вода се подава от помпена станция „Горна Вереница - сондажен кладенец“. По напорния водопровод, който е изграден от стоманени тръби възникват чести аварии, поради което е необходима подмяна на тръбите в ПЕВП.

Има проблем и с довеждащия водопровод от извора до ПС „Горно Белотинци - първи подеи“, който пресича река Нечинска и при обилни дъждове няколко пъти е бил разрушаван, поради което е необходимо да се изгради нова подпорна стена и укрепване на преминаването му през реката.

Довеждащия азбесто-циментов водопровод от извор „Помеждинска бара“ до село Горно Церовене е силно амортизиран и за него също е необходима подмяна с тръби от полиетилен висока плътност.

Разпределителната мрежа на територията на община Монтана е 1 240 297,4 м и е изградена от:

- Азбесто-циментови тръби - 907 972,2 м;
- Стоманени тръби - 68 959 м;
- Поцинковани тръби - 15 251 м;
- Полиетиленови тръби - 234 018,3 м;
- PVC тръби - 10 596 м;
- Чугунови тръби - 3 501 м.

Изградените до 2000 година водопроводи са 1 006 079,2 м, което обуславя големи загуби вследствие на чести аварии и прекъсване на водоснабдяването по време на отстраняването им.

През летните месеци при продължително засушаване на сезонен режим са подложени следните населени места:

- Село Студено буче - селото е на режим и при проливни дъждове, поради замътяване на водоизточниците към помпената станция и се предвижда изграждане на довеждащ водопровод от село Войници за осигуряване на допълнителни водни количества;
- Село Долна Вереница - предстои изграждането на тръбен кладенец за осигуряване на допълнително водни количества.

Канализационна мрежа.

За територията на община Монтана /без град Монтана в строителните граница/ няма изградена канализационна мрежа.

Хидротехническа инфраструктура, хидромелиоративна инфраструктура и брегоукрепителни мероприятия.

Територията на община Монтана има добро наличие на водни ресурси, които се осигуряват от подземна водоснабдителна система - 5 главни реки и 16 язовира.

Язовир Огоста е вторият по големина язовир на Балканския полуостров и е един от най-големите в Европа, разположен е на 24 ха и е изграден с предназначението да напоява 865 хил. дка земеделски земи и на него има изграден ВЕЦ.

Необходимо е да се предприемат мерки за отстраняване на свлачища, отводняване на терени със стопанско значение, корекции на реки и реконструкция на язовири, почистване

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

на замърсени води и други мероприятия по управление на водите. Необходимо е поддържане и почистване на речните корита и дерета, корекция на река Огоста и реконструкция на язовирите на територията на общината. Необходимо е пречистване на водите на язовир „Огоста“ от тежки метали.

Съществуващата хидромелиоративна инфраструктура е остаряла и голяма част от нея е в лошо състояние, а използването ѝ е неефективно, поради висока енергоемкост и значителни зауби на вода, което от своя страна повишава разходите за напояване.

На територията на **община Медковец** има пет населени места, които имат добре изградена външна и вътрешна водоснабдителна система и частично изградена канализационна система.

Всички населени места на територията на общината са снабдени с водопроводи, като водоснабдяването е помпажно и се осъществява чрез система от подземни водоизточници, помпени станции, външни довеждащи водопроводи, напорни кули, резервоари на вход на водоснабдителните системи и вътрешна водопроводна мрежа. Всички водоизточници, които се използват за водоснабдяване имат разрешителни за водоползване, в добро състояние са и нямат нужда от реконструкция.

Пречиствателни станции за питейни води няма, добиваната вода е с добри показатели и се прилага хлориране с граз хлор и белина с дозаторни помпи или по капков метод в помпените станции или директно в резервоарите. Качествата на подаваната вода отговарят на изискванията на стандарта „Вода за пиене“.

Водоснабдяването на селата Медковец и Сливовик се осъществява от водоснабдителна система „Сливовик“, а за село Медковец се подават водни количества и от водоснабдителна система „Багачина“ чрез помпена станция „Багачина-2 подем“. Водоснабдяването на селата Аспарухово, Расово и Пишурка се осъществява от водоснабдителна система „Багачина“. Степента на водоснабденост в населените места от общината е 100%, като в селата Медковец и Сливовик има сезонен недостиг на вода през летните месеци.

Водоснабдителната мрежа е силно амортизирана, морално и физически остаряла, изградена предимно от етернитови тръби и частично от стоманени, което води до чести аварии, големи загуби на питейна вода и до влошаване на санитарно-хигиенните и качества. От общото подавано водно количество реализираните загуби във водоснабдителната система

на общината са от порядъка на 58%. Водопроводната мрежа се поддържа и ремонтира от „Водоснабдяване и канализация“ - Монтана.

Към момента на територията на община Медковец има изградена канализационна система само в село Расово, заедно с Пречиствателна станция за отпадни води и има издадено Разрешение за заустване в река Медковска бара. Капацитетът на канализацията е разчетен за 100% от домакинствата, но реално ползващи канализацията са 149 абоната, включително обществени обекти. Канализацията е приведена в експлоатация от ВиК ООД - Монтана.

Повсеместно заустване на битово-фекалните води става в локални септични и/или изгребни ями и чрез точково заустване на частни канализации в дерета и реки, които преминават през населените места.

5.3. Енергийна мрежа, енергийна ефективност и ВЕИ.

Енергийна мрежа.

Електропреносната мрежа на територията на *община Монтана*, с мощност 110/220 и 400 kV се стопанисва от Национална електрическа компания - НЕК ЕАД, Предприятие „Мрежи високо напрежение“, Електропеленосен район Монтана, а електропроводи с мощност 400 kV, които излизат от АЕЦ „Козлодуй“ до електрическа подстанция „София-запад“ преминават транзитно през територията на общината.

Електроенергийната система за територията на общината се характеризира с добре изградена мрежа и инженерно-технически съоръжения и поради това и всички населени места от територията на общината са електрифицирани. Основен източник на електроенергия на системата „високо напрежение“ за този район се явяват подстанциите „Монтана“ и „Жеравица“, които захранват общо 207 броя трафопостове. Дължината на електропроводите средно напрежение - 20 kV, които покриват площта на общината е 121 км, от които:

- Въздушни електропроводи - 58 км;
- Подземни електропроводи - 63 км;

Дължината на електропроводите ниско напрежение 0,4 kV е 353 км, от които:

- Въздушни електропроводи - 156 км;
- Подземни електропроводи - 197 км;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

При полагането на въздушните електропроводи са спазени сервитутните линии за съответните напрежения съгласно Наредба за изменение и допълнение на Наредба №16 от 2004 година за сервитутите на енергийните обекти.

Електроразпределителната мрежа в общината е добре развита и оразмерена за поемане на големи натоварвания, техническото ѝ състояние също е добро, а към момента мрежата се стопанисва от „Електрохолд България“ АД.

Възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност.

По данни на Агенцията за устойчиво енергийно развитие в Регистъра за ВЕИ на територията на общината има изградени следните централи, работещи с възобновяеми енергийни източници:

- ФЕЦ „Монтана солар“ - Фотоволтаична мощност 3000 kW;
- МВЕЦ „Мактиди - М. Георгиев“ - ВЕЦ с мощност 100 kW;
- ВЕЦ „Огоста“ - ВЕЦ над 200 kW с мощност 4950 kW, който временно не работи поради ниско ниво на язовира.

Уличното осветление за територията на общината е един от най-големите консуматори на електрическа енергия и е необходимо да се предприемат мерки за обновяването му с енергийно ефективни осветителни тела и дори соларни такива.

През територията на община Медковец минават енергийни мрежи от националната електрическа система и енергийната система на общината е част от нея и тя няма самостоятелно структурно звено. Всички населени места на територията на общината са електрифицирани.

„Електрохолд България“ АД е действащото електроразпределително дружество, обслужващо общината, като то разполага със собствени съоръжения на територията ѝ и към тях се отнасят въздушни електропроводи, кабелни електропроводи, въздушни мрежи, кабелни линии и трансформаторни постове. Електроснабдяването на селата Аспарухово, Медковец, Сливовик и Пишурка се извършва с електропровод 20 kV по направление Медковец-Вълчедръм, а на село Расово - чрез електропровод 20 kV по направление Расово-Мокреш.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Изградената мрежа средно напрежение е с дължина 55км, като може да се каже, че се намира в добро техническо състояние, но някои от отклоненията се нуждаят от ремонт. Електроенергийната система е добре развита и оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие. Значителна част от съоръженията средно и ниско напрежение са в експлоатация повече от 20 години, като през 2017 година 40% от мрежата е основно ремонтирана и с нови стълбове и усукан изолиран проводник.

Населените места се обслужват от 39 броя трафопоста с обща инсталирана мощност 9 960 kVA.

Уличното осветление е един от основните енергийни консуматори и генератор на разходи, поради което е необходимо в бъдеще да се модернизират, усъвършенстват и постигат по-високи нива на енергийна ефективност на уличното осветление. В парковете и площадите осветлението е подменено с енергоспестяващо, но икономическият ефект е незадоволителен и затова се налага нова концепция за подмяната му, както и по парковите пространства на всички села, което да подобри както ефективността, така и въздействието върху околната среда.

Енергийната политика на местно ниво следва да се насочи към прилагане на соларно осветление за фасади на обществени сгради, парково осветление и постепенното му въвеждане в уличното осветление. Възможност за приложение на възобновяеми енергийни източници е прилагане на LED осветителни тела с фотосоларни панели и акумулатори, с което да бъдат реализирани съществени енергийни икономии.

На територията на общината съществуват благоприятни природо-климатични условия за изграждане на фотоволтаични паркове и използване на слънчевата енергия като основен възобновяем източник, но към момента няма реално проявен интерес за това.

На територията на общината няма изградени предприятия за производство на биогорива, поради липса на инвеститори, а от друга страна е ограничено количеството суровина за подобен вид производство. Общината може да се определи като район с нисък потенциал за производство на енергия от биомаса, поради ниския дял на горските площи и малкия обем на ползваната дървесина. Основна алтернатива може да бъде използването на отпадни продукти от селското стопанство в общината, които успешно се прилагат в производството на пелети и други евтини енергийни източници.

5.4. Телекомуникации, комуникационни мрежи и широколентов достъп.

Населените места на територията на *община Монтана* разполагат с телефонни и телефаксни услуги, както и с пощенски клонове във всички села. Телекомуникационната инфраструктура включва автоматична телефонна мрежа, която достига до всяко селище, и имат автоматично входящо и изходящо междуселищно избиране. Въвеждането на модерна цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура, както и подмяна на съществуващата аналогова се осъществява към момента.

Община Монтана е включена в изградената оптична система за България, която осигурява отлични възможности за комуникация и отговаря на международните стандарти. Достъпът до интернет и развитието на информационното общество е приоритет на ЕС, тъй като по този начин се преодоляват някои от проблемите на изолираността. Доставчици на интернет услуги за територията на общината са предимно мобилните оператори, но те заобикалят по-малките села с критично ниско потенциално потребление.

По данни от 2018 година около 99,5% от населението в общината има достъп до бърз и свръх бърз широколентов интернет, като 0,42% попада в бяла зона, а 2,36% в сина зона, които данни са дадени от Министерството на транспортна и съобщенията.

За територията на община Медковец все още продължава въвеждането на цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура, както и подмяна на съществуващата аналогова. Мрежите на съществуващите мобилни оператори в страната покриват цялата територия на общината. Поддръжката на обществената далекосъобщителна мрежа за радио, телевизионни сигнали и интернет достъп се предоставя от мобилните оператори „Виваком“, „А1“ и „Йетел“, като всички населени места от общината имат интернет достъп.

Всички населени места от територията на община Монтана разполагат с телефонни и телефаксни услуги, както и с пощенски клонове във всички села. Телекомуникационната инфраструктура включва автоматична телефонна мрежа, модерна цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура и подмяна на аналоговата система. Територията на общината е снабдена с интернет достъп и мобилни връзки на 100%.

6. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.

Настоящият анализ съдържа подробна информация относно географския район, природните и климатични дадености, състоянието на инфраструктурата, условията за живот и околната среда и др. характеристики на територията на МИГ „Медковец – Монтана“. Последният предоставя информация и за тенденциите в развитието на територията и потребностите на хората. Същите са изведени и като резултат от изготвения и представен по-долу SWOT анализ, като основен инструмент за стратегическо планиране и вземане на решения. SWOT анализът е основата, необходима за извеждане на основната цел, приоритети и специфични цели при подготовката и изготвянето на Стратегията за Водено от общностите местно развитие на местната инициативна група за периода 2023- 2027г.

Община Монтана:

1. Територията на община Монтана е с такова разположение, че се намира в близост до две международни граници - на Република Сърбия и Република Румъния, а също се намира и само на около 100 км от столицата ни - София.
2. По отношение на събрания набор от информация за ресурсите на природната среда за територията на община Монтана тя може да се категоризира като благоприятна в селскостопанско отношение - интензивно развитие на земеделие и животновъдство.
3. Водните ресурси, както и качеството на повърхностните и подземни водите може да се оцени като общо добро, въпреки че някои от подземните водни тела се оценяват с лошо химично състояние, но това от своя страна е предпоставка за предприемане на адекватни и бързи мерки за подобряване химичното, респективно и екологичното състояние на водите на територията.
4. Качеството на атмосферния въздух на територията на общината се оценява като добро, тъй като няма наличие на интензивна промишлена дейност или много на брой промишлени източници, които биха замърсявали въздуха извън ПДК нормите. Въпреки това, могат да се предприемат мерки за изграждане на система за екологичен мониторинг за да се следи замърсяването от транспортните източници.
5. Територията на община Монтана има добре развита система от Защитени природни територии и защитени зони по НАТУРА 2000, които са определени като такива по двете Директиви (за птиците и за местообитанията). Наличието на защитени зони и защитени

територии, както и защитените с тях, местообитания, флора и фауна, трябва да бъдат с приоритет за опазването им и за поддържането им в добро екологично състояние, тъй като някои животински видове са застрашени от изчезване поради това, че горския фонд е силно ограничен заради изземването му за земеделски земи. Това е още и предпоставка за организиране на залесявания, защото територията е изключително обезлесена.

6. Има сравнително добре изградена и организирана система за сметосъбиране и сметоизвозване, но на места има тенденция към образуване на нерегламентирани сметища поради факта, че тази система не е изградена за всички населени места. Това, че територията на общината разполага с инсталация за сепариране на неопасните отпадъци, както и инсталация за компостиране показва, че общината предприема някои подобрения в екологично отношение. Изграждането на инфраструктура за третиране на строителни отпадъци, както и изграждането на площадка за рециклиране е още една добра възможност за подобряване на екологичното състояние на общината.

7. В някои от населените места в общината липсва изградена канализационна система, а на местата, на които я има тя е в критично състояние, т.е. добра практика би било канализационната система на местата, на които я има да бъде подновена, а там, където я няма - да бъде изградена.

8. Тъй като на места в общината има благоприятни условия за образуване на свлачищни процеси, както и предпоставки за опасност от наводнения, би било добре да се предприемат мерки по превантивното им предотвратяване - противоерозионни и укрепителни мероприятия.

9. Поради факта, че на места има предпоставки за опасност от пожари, поради липсата на контрол над запалването на стърнища, трябва да бъдат въведени мерки за предотвратяването им.

10. Независимо, че на територията на общината горския фонд е изключително малко, все пак се провеждат браконьерни (нерегламентирани) сечи, за които трябва да се предприемат мерки по прекратяването им, както и залесителни мероприятия за увеличаване и стабилизиране на горите на територията.

11. През територията на община Монтана преминават първо-, второ- и третокласни пътища, пътища от Републиканската пътна мрежа и общински пътища, но за съжаление по-голямата част от тях са в лошо и средно състояние, само на Път III-102 - Димово-Ружинци-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

Бела-Белоградчик-Средогрив-Долни Лом-Белимел-Монтана, състоянието на пътната настилка е добро. Общината трябва да се стреми към подобряване на технико-експлоатационното състояние на пътната си инфраструктура.

12. Територията на община Монтана се обслужва от ВиК ООД – Монтана, които поддържат и експлоатират водоснабдяването и канализацията на всички населени места от територията. 32 броя водоизточници се експлоатират за питейно-битови нужди. Изградени са и 32 броя приземни резервоари, които обаче се нуждаят от основен ремонт. 19 броя помпени станции са в експлоатация, но и те имат нужда от основен ремонт. Довеждащите водопроводи на територията на общината са с обща дължина от 155 180 м и са изградени от азбесто-циментови, стоманени и полиетиленови тръби, които обаче са амортизирани и обуславят големи водни загуби и чести аварии. През летния сезон две села от територията на общината подлежат на сезонен воден режим.

13. Електроенергийната система за територията на общината се характеризира с добре изградена мрежа и инженерно-технически съоръжения, поради което всички населени места от общината са електрифицирани. Електроразпределителната мрежа се стопанисва от „Електрохолд България“ АД и е добре развита и оразмерена за поемане на големи натоварвания и има добро техническо състояние. Територията на общината има потенциал за произвеждане на слънчева и водна енергия и разполага с два ВЕЦ-а и един ФЕЦ. Уличното осветление е изключително енергоемко и е необходимо да се предприемат мерки за подновяването му с по-енергийно ефективни и соларни осветителни тела.

14. Телекомуникационната инфраструктура на община Монтана разполага с автоматична телефонна мрежа, която достига до всички населени места от територията на общината. Към момента се осъществява въвеждането на модерна цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура, както и подмяна на съществуващата аналогова. Общината е включена в изградената оптична система на България, която осигурява възможности за комуникации и отговаря на международните стандарти. Не всички населени места от територията на общината имат достъп до интернет връзка.

Община Медковец:

1. През територията на общината преминават основни пътни артерии - ж.п. линия и два Републикански пътя, което в инфраструктурно отношение е добре, както и от туристическа гледна точка, но пътната инфраструктура се нуждае от поддръжка и на места дори от пълна подмяна, за да бъде подобрен комфорта, както и да бъде намалено праховото замърсяване.

2. По отношение на анализа, който беше направен за природни ресурси на територията на община Медковец, може да се изведе извода, че на база релефните и геоложки особености в комбинация с климатичните и почвените условия, благоприятстват развитието на интензивно селско стопанство, в частност - земеделие.

3. По отношение на водните ресурси и качеството на водите, можем да направим извод, че повърхностните и подпочвените води са в достатъчни количества за нуждите на населението в общината - питейни, напоителни и други нужди, както и наличието на изградени язовири за комунално-битови нужди. След анализа на качеството на водите може да се каже, че те са в умерено състояние и ще бъде добра практика, да се предприемат мерки по почистването на водните тела, които имат известни количества замърсяване, и поддържане на тези водни тела, които са в добро химично и екологично състояние.

4. Почвите като ресурс и като компонент могат да се определят като разнообразни с висок клас, с високо почвено плодородие, а качеството им се определя като добро, без наличие на замърсявания.

5. Въпреки липсата на по-голям горски фонд, флористичното и фаунистичното богатство е голямо и това подпомага за по-добрия естетически вид на ландшафтите на територията. По-отношение на горския фонд добра практика ще бъде предприемането на залесителни мероприятия, както и превръщането на някои селскостопански ландшафти в дендрогенни, което ще подобри не само облика на територията, но и флористичния и фаунистичния състав. Необходима мярка за опазването и възстановяването на горския фонд е предотвратяването на браконьерските сечи. Тъй като горските насаждения заемат малък процент от земите има предпоставки за нападения и унищожаване от болести и вредители по дърветата и растенията, поради което се използват прекомерни количества ПРЗ (препарати за растителна защита), които от своя страна могат да доведат до големи замърсявания на земите.

6. Ландшафтното разнообразие е голямо, но най-голяма част заемат селскостопанските ландшафти, а останалите типове заемат незначителен дял от територията, затова е необходимо да се предприемат мерки за превръщането на някои селскостопански ландшафти в някои от другите типове, например: Дендрогенен тип ландшафт на горските територии; Дендрогенен крайречен тип ландшафт на влажните зони, формирани по речните тераси на реките и техните притоци; Техногенен инфраструктурен ландшафт и други.

7. На територията на община Медковец има липса на доизградена канализационна система, а тази която вече съществува е в лошо състояние и е необходимо да бъде ремонтирана, подновена, а на местата, където я няма - изградена.

8. По отношение на управлението на отпадъците на територията на общината липсват - съоръжения за събиране и третиране на твърдия и течен битов отпадък, няма изградена и развита инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадни води (предпоставка за изграждане на пречиствателна станция), липсват съоръжения за предварително третиране на отпадъците, липсва система за събиране, предаване, оползотворяване и обезвеждане на опасни отпадъци, което е предпоставка за изграждането на такава, липсват контейнери за разделно събиране на отпадъци. Всички от избраните липси, могат да се превърнат във възможности за подобряване на системата за управление на отпадъците на територията на общината, като се предприемат мерки по изпълнението им. Образуването на нерегламентирани сметища, както и инфилтратата, който се образува под тях, също създават проблем, тъй като има както атмосферно замърсяване от отделените газове и лоши миризми от сметището, така и замърсяване на почвите и подпочвените и повърхностни води от образувалия се инфилтрат, т.е. трябва нерегламентираните сметища да бъдат премахнати и/или рекултивирани.

9. Територията на общината има наличие на голям брой защитени територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони по екологичната мрежа НАТУРА 2000, което от своя страна е предпоставка за правилното им и екологично управление, подобряването им ако има нужда от такова и да бъде контролирано и управлявано внасянето на чуждоземни (инвазивни) растителн и животински видове, които биха могли да навредят на местните защитени, застрашени и редки такива. Наличието на защитени територии и защитени зони благоприятства туризма на територията.

10. Твърде големия и интензивен добив на инертни материали по поречиата на реките, разширяват коритата им, нарушават облика на ландшафта и създават предпоставки за свличания на местата около реките.

11. През територията на община Медковец преминават второ- и третокласни пътища, както и една железопътна линия. Цялостно погледнато състоянието на пътната мрежа не е добро, тъй като на места асфалтовата настилка е много разбита, а на други е дори и пропаднала и се нуждае от основен ремонт. Територията на общината има и изградена улична мрежа с дължина от 136,15 км, от които само 45 км са с асфалтово покритие,

останалата част няма. Железопътната линия, която преминава през територията на общината е главна железопътна линия №7, която е съставен елемент на Трансевропейски транспортен коридор №4. Територията на общината разполага с автобусно транспортно обслужване осигурено от лицензирани автобусни фирми, но материалната база, с която разполагат в голямата си част не отговарят на съвременните изисквания за енергийна ефективност.

12. Всички населени места от територията на община Медковец имат добре изградена външна и вътрешна водоснабдителна система, снабдени са с водопроводи с помпажно водоснабдяване чрез система от подземни водоизточници, помпени станции, външни довеждащи водопроводи, напорни кули и други. Всички водоизточници от територията, които се експлоатират имат разрешителни за водоползване, нямат нужда от реконструкция, а качеството на подаваната вода отговаря на изискванията на стандарта „Вода за пиене“. Водоснабдителната мрежа е силно амортизирана и изградена предимно от етернитови и стоманени тръби, което води до аварии, големи водни загуби и влошаване на санитарно-хигиенните ѝ качества. На територията на общината изградена канализация има само в село Расово, останалите населени места използват септични ями.

13. Енергийната система на община Медковец няма самостоятелно структурно зверно, но все пак всички населени места от територията са електрифицирани. Електроразпределителната мрежа се стопанисва от „Електрохолд България“ АД и разполага със собствени съоръжения на територията ѝ. Изградената мрежа средно напрежение може да се каже, че се намира в добро техническо състояние, но някои отклонения се нуждаят от ремонт. Електроенергийната система е добре развита и оразмерена да поеме по-голямо натоварване от съществуващото. Уличното осветление е много енергоемко и е необходимо модернизирването му и подмяната му с по-енергийно ефективни осветителни тела. Територията на общината има благоприятни природо-климатични условия за изграждане на фотоволтаици, но все още не се осъществява този вид добив на енергия.

14. За територията на община Медковец все още не е въведена цифровата комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура, както и не е подменена аналоговата. Мрежите на съществуващите мобилни оператори за страната покриват цялата територия на общината. Телевизионен кабелен оператор поддържа обществена далекосъобщителна мрежа за радио и телевизионен сигнал за цялата община и предоставя възможност за интернет достъп. Всички населени места от територията на общината имат осигурен достъп до интернет връзка.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

В обобщение можем да заключим, че направеното проучване и анализ на характеристиките на територията на МИГ Медковец Монтана, тенденциите в развитието на територията и потребностите на местното население, определят приоритетите за дейности и инициативи по стратегията в посока благоустрояването на района, подобряване икономиката и условията за живот, инфраструктурата, справяне с демографската криза и безработицата и използване на технологии за подкрепа на развитието на бизнеса. На територията и на двете общини са необходими мерки по подобряване на технико-експлоатационното състояние на пътната инфраструктура. Голяма част от уличната мрежа на територията е без асфалтово покритие. Не по различно е положението с водопроводната и канализационна мрежа. Водоснабдителната мрежа е силно амортизирана и изградена предимно от етернитови и стоманени тръби, което води до аварии, големи водни загуби и влошаване на санитарно-хигиенните ѝ качества. На територията на община Медковец има липса на доизградена канализационна система, а тази която вече съществува е в лошо състояние и е необходимо да бъде ремонтирана, подновена, а на местата, където я няма – изградена. На територията на общината изградена канализация има само в село Расово, останалите населени места използват септични ями. Уличното осветление в община Монтана е изключително енергоемко и е необходимо да се предприемат мерки за подновяването му с по-енергийно ефективни и соларни осветителни тела.

___Необходими са мерки по отношение управлението на отпадъците. Изграждането на инфраструктура за третиране на строителни отпадъци, както и изграждането на площадка за рециклиране е още една добра възможност за подобряване на екологичното състояние на община Монтана. По отношение на управлението на отпадъците на територията на община Медковец липсват - съоръжения за събиране и третиране на твърдия и течен битов отпадък, няма изградена и развита инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадни води (предпоставка за изграждане на пречиствателна станция), липсват съоръжения за предварително третиране на отпадъците, липсва система за събиране, предаване, оползотворяване и обезвеждане на опасни отпадъци, което е предпоставка за изграждането на такава, липсват контейнери за разделно събиране на отпадъци. Всички от избраните липси, могат да се превърнат във възможности за подобряване на системата за управление на отпадъците на територията на общината, като се предприемат мерки по изпълнението им. Образуването на нерегламентирани сметища, както и инфилтратата, който се образува под тях, също създават проблем, тъй като има както атмосферно замърсяване от отделените газове и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и
инвестиционни фондове

Община Медковец

лоши миризми от сметището, така и замърсяване на почвите и подпочвените и повърхностни води от образувания се инфилтрат, т.е. трябва нерегламентираните сметища да бъдат премахнати и/или рекултивирани.

Територията на МИГ Медковец Монтана се категоризира като благоприятна в селскостопанско отношение - интензивно развитие на земеделие и животновъдство. Горският фонд, обаче е силно ограничен заради изземването му за земеделски земи. Следва да се предприемат сериозни мерки срещу нерегламентирани сечи /браконьерства/, както и залесителни мероприятия за увеличаване и стабилизиране на горите на територията.

Територията на МИГ има наличие на голям брой защитени територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони по екологичната мрежа НАТУРА 2000. Наличието на защитени територии и защитени зони благоприятства туризма на територията. Все пак територията разполага с известни дадености, които да са предпоставка за развитието на туризма, като например - добри условия за риболов, добри условия и възможности за развитието на ваканционен и селски туризъм, има потенциал за развитие и на алтернативни форми на туризма, които за съжаление до момента не са използвани, тъй като туристическите дадености, с които разполагат общините не са толкова разпознаваеми.

Основна препоръка е да се продължи устойчивото постигане на добри резултати, които са в полза на населението на територията и отговарят на целите на стратегията. По този начин ще се привлекат още представители на жителите на населените места, които да продължат със своята незаменима подкрепа към МИГ „Медковец Монтана“ със своя принос в дейностите, доверие и ангажираност. СВОМР и МИГ „Медковец Монтана“ следва да се съобразят с новите тенденции и да фокусират усилията си в разрешаване на текущите проблеми на населението и да работят в посока задоволяване на текущите им потребности, които са възникнали в рамките на актуалните икономически и социални условия и е необходимо да бъдат адресирани в следващия програмен период.

7. SWOT АНАЛИЗ.

Главната цел на SWOT-анализа е да бъде извършена взаимнообвързана оценка на вътрешните силни и слаби страни, както и на външните възможности и заплахи и се приема, че вътрешните страни (силните и слабите) могат да се контролират от организацията/района, докато външните (възможности и заплахи) определят състоянието на средата, в която се развива дадена организация или район.

- **Силни страни** – ресурс, умение или друг вид преимущество, което притежава общината и е отличителна компетенция, даваща сравнително предимство;
- **Слаби страни** – те са ограничения или недостиг на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието;
- **Възможности** – те представляват най-благоприятните елементи на външната среда, благоприятни външни фактори, от които общината да се възползва или би могла да се възползва;
- **Заплахи** – те са най-неблагоприятните елементи на външната среда, поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото състояние.

SWOT Анализ за община Монтана.

Силни страни	Слаби страни
❖ Територията на общината се намира в близост до столицата – София; ❖ Водните ресурси на общината са в задоволителни количества за нуждите ѝ. ❖ Почвените ресурси благоприятстват развитието на селското стопанство – земеделието; ❖ Качеството на почвите се оценява като добро, без замърсявания; ❖ Силно развито селско стопанство; ❖ От гледна точка на качеството на атмосферния въздух, то се оценява като добро; ❖ Наличие на защитени територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони по екологичната мрежа Натура 2000; ❖ Наличие на голямо разнообразие от лечебни растения; ❖ Наличие на различни по тип ландшафти; ❖ Територията на общината разполага с организирано сметосъбиране и сметоизвозване; ❖ Наличие на инсталация за сепариране на отпадъците на	❖ Въпреки доброто общо качество на атмосферния въздух, съществуват замърсяванията от битовото отопление на твърди горива; ❖ Влошено качество на повърхностните и подпочвени води от различни по естество замърсявания; ❖ Остаряла и недовършена канализационна система; ❖ Липса на ефективни и подновени пречиствателни съоръжения за отпадни води; ❖ Заустване на замърсени води в реките; ❖ Наличие на малък по площ горски фонд; ❖ Някои животински видове са застрашени от изчезване, тъй като горския фонд е в малки количества; ❖ Силно преобладание на агрогенния ландшафт, който потиска останалите типове ландшафти; ❖ Тенденция към увеличаване на генерирането на битови отпадъци;

Регионалното депо за неопасни отпадъци; ❖ Наличие на инсталация за компостиране; ❖ Територията на община Монтана има добре развита транспортна мрежа с първо-, второ- и третокласни пътища; ❖ През територията на общината преминава Общоевропейски транспортен коридор №4; ❖ Територията на общината е добре снабдена с водоизточници в експлоатация за питейно-битови нужди; ❖ Наличие на изградени 32 броя приземни резервоари; ❖ Наличие на 19 броя помпени станции; ❖ Електроенергийната система на територията на общината е добре изградена и има наличие на инженерно-технически съоръжения, поради което всички населени места от територията са електрифицирани; ❖ Техническото състояние на електроразпределителната мрежа е добро и е добре развита и оразмерена за поемане на големи натоварвания; ❖ Има създадени два ВЕЦ-а и един ФЕЦ, произвеждащи водна и слънчева енергия;	❖ Настилната на цялата транспортна мрежа се характеризира с лошо до средно състояние. ❖ Използваните дренажи и съоръжения са амортизирани. ❖ Всички напорни резервоари не са били ремонтирани откакто са изградени; ❖ Наличните помпени станции са престарели; ❖ Съществуващите довеждащи водопроводи са престарели и амортизирани, което обуславя големи водни загуби; ❖ За територията на общината няма изградена канализационна система; ❖ Остарели и силно консумиращи енергия осветителни тела; ❖ Все още няма пълна интернет достъпност до всички населени места от територията на общината;
Възможности	Заплахи
❖ Канализационната система да бъде подновена и на местата, където липсва да бъде доизградена; ❖ Предприемане на превантивни мероприятия за минимизиране или предотвратяване на възможни дефлационни процеси;	❖ Безконтролен добив на инертни материали, което ще наруши облика на ландшафта; ❖ Предпоставки за появата на дефлационни процеси в обработваемите земи; ❖ Браконьерни сечи;

❖ Предприемане на дейности и мерки по премахването и рекултивирането на нерегламентираните сметища; ❖ Изграждане на инфраструктура и инсталация за третиране на строителни отпадъци; ❖ Изграждане на площадка за рециклиране на отпадъци; ❖ Органичаване и/или прекратяване на неконтролираното запалване на стърнища; ❖ Предприемане на превантивни мерки по отношение на възможните свлачищните процеси; ❖ Да се извърши основен ремонт на пътната настилка и да се подобри изцяло технико-експлоатационното им състояние; ❖ Дренажите и съоръженията да бъдат реконструирани, а тръбните кладенци да бъдат почистени; ❖ Да бъде осъществено саниране на всички напорни резервоари; ❖ Да бъде извършен основен ремонт на помпените станции; ❖ Отстраняване на свлачищата; ❖ Поддържане на речните корита и деретата в добро екологично и естетично състояние; ❖ Подмяна на старите осветителни тела с енергийно ефективни и соларни такива; ❖ Телекомуникационната инфраструктура е добре развита; ❖ Въвеждане на модерна цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура; ❖ Територията на общината има добър потенциал за използване на слънчева и водна енергия като ВЕИ; ❖	❖ Замърсяване на околната среда с инфильтрат от нерегламентираните сметища; ❖ Възможност за образуване на наводнения от интензивни валежи; ❖ На територията на общината съществува риск от снегонавявания по четвъртокласните пътища; ❖ Опасност от пожари, поради неконтролирано запалване на стърнища; ❖ На места от територията на общината има предпоставки за образуване на свлачищни процеси; ❖ Недоброто състояние на пътната настилка би могло да бъде предпоставка за образуване на по-голяма честота на ПТП; ❖ Амортизирания водопровод дава предпоставки за образуване на чести аварии, в следствие на което има големи загуби на вода; ❖ В следствие на продължителни летни засушавания, две села от територията на общината подлежат на сезонен режим на водоподаване; ❖ Поради липсата на канализационна система и използването основно на септични ями, заустванията на водите най-вероятно се осъществява в повърхностните водоизточници, което е предпоставка за замърсявания; ❖ Наличие на свлачища на територията на общината;
--	--

SWOT Анализ за община Медковец.

Силни страни	Слаби страни
❖ Територията на общината се намира в близост до столицата – София; ❖ Наличие на основни пътни артерии, ж.п. линия и два Републикански пътя, преминаващи през територията на общината; ❖ Релефните и геоложки особености в комбинация с климатичните и почвените условия, благоприятстват развитието на интензивно земеделие; ❖ Наличие на достатъчни за нуждите на населението водни ресурси – повърхностни и подпочвени води; ❖ Наличието на изградени язовири за комунално-битовите нужди на населението; ❖ Наличието на разнообразни и висок клас типове почви, благоприятстващи почвеното плодородие на територията; ❖ Добро общо състояние на качеството на атмосферния въздух; ❖ Почвите са определени с добро качество, без замърсявания; ❖ Наличие на голямо флористично богатство; ❖ Наличие на защитени територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони по екологичната мрежа Натура 2000; ❖ Голямо фаунистично разнообразие на територията на общината; ❖ Наличие на разнообразни ландшафти; ❖ През територията на общината преминава главна ж.п. линия №7, като тя е втори съставен елемент на Трансевропейския транспортен коридор №4; ❖ За територията на община Медковец има осигурен фирмен автобусен	❖ Замърсяването на въздуха от битовото отопление на твърди горива; ❖ Недоизградена и неподдържана канализация на територията на общината; ❖ Неподдържани пътни артерии; ❖ Няма изградени съоръжения за събиране и третиране на твърд и течен битов отпадък; ❖ Няма изградена и развита инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадни води; ❖ Липса на съоръжения за предварително третиране на отпадъците; ❖ Липса на контейнери за разделно събиране на отпадъци; ❖ Липсва система за събиране, предаване, оползотворяване и обезвреждане на опасни отпадъци от домакинствата; ❖ Въпреки наличието на улична мрежа на територията на общината, то тя не е в добро състояние, а на места няма никакво асфалтово покритие; ❖ Липса на ПСОВ; ❖ Водоснабдителната мрежа е силно амортизирана; ❖ Енергийната система на общината няма самостоятелно структурно звено; ❖ Част от мрежата средно напрежение се нуждае от ремонт; ❖ Уличното осветление е остаряло и енергоемко; ❖ Все още не е въведена напълно цифрова комуникационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура;

транспорт до всички населени места. ❖ Територията на общината се характеризира с добре изградена външна и вътрешна водоснабдителна система; ❖ Всички водоизточници, които се използват на територията на общината имат разрешителни за водоползване и се намират в добро експлоатационно състояние; ❖ Добиваната вода е с добри показатели и отговаря на изискванията на стандарта „Вода за пиене“; ❖ Електроенергийната система е оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, от наличното; ❖ Благоприятни природо-климатични условия за изграждане на фотоволтаици; ❖ Мрежите на съществуващите мобилни оператори за страната покриват цялата територия на община Медковец; ❖ Наличие на обществена далекосъобщителна мрежа за радио и телевизионни сигнали за цялата община; ❖ Предоставена е възможност на всички населени места да използват интернет връзка;	
Възможности	Заплахи
❖ Изграждане на инсталация за събиране и третиране на твърдия и течен битов отпадък; ❖ Подновяване на старата и доизграждане на канализационната система; ❖ Предприемане на мероприятия за ограничаване образуването на дефлационни процеси;	❖ Образуване на нерегламентирани сметища; ❖ Образуване на инфилтрат с неизвестни химически показатели от нерегламентираните сметища; ❖ Образуването на дефлационни процеси; ❖ Прекомерно използване на препарати за растителна защита може да доведе до силно замърсяване на земите;

❖ Предприемане на допълнителни мерки по опазване на местообитанията на редки и защитени видове; ❖ Превръщането на някои ландшафти от селскостопански в дендрогенни; ❖ Добра практика би било пътната настилка да бъде подложена на основен ремонт, а местата с пропадания – да бъдат стабилизирани; ❖ Подобряване на материалната база на транспортните фирми и превозвачите; ❖ Модернизация и реконструкция на общинската пътна мрежа; ❖ На местата, където я няма, канализационната система да бъде доизградена; ❖ Подмяна на тръбите на водоснабдителната система с полиетиленови и предотвратяването на аварията; ❖ Ремонтване и/или подмяна на част от мрежата средно напрежение; ❖ Модернизация и постигане на по-високи нива на енергийна ефективност на уличното осветление;	❖ Браконьерски сечи; ❖ Добив на инертни материали по поречието на реките; ❖ Прекомерно разораване на територии за нуждите на земеделието; ❖ Наличието на пропадания на пътната настилка би могла да предизвика инциденти, а лошото й състояние – по-голяма честота на ПТП; ❖ На местата, където канализационната система не е изградена се създават предпоставки за замърсяване на повърхностните води; ❖ Тъй като водоснабдителната мрежа е изградена от етернитови тръби и частично стоманени, това води до чести аварии, големи водни загуби и влошаване на санитарно-хигиенните качества на водата;
--	--

SWOT анализът отразява точно силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията съобразно направеното проучване и анализирани данни на територията и потребностите на хората.